

NAUJIENOS

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest
Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAYmarket 1-6100
Over One Million Lithuanian
In The United States

VOL. LXIX

Price 25c

Šeštadienis-pirmadienis — Saturday-Monday, June 5-7, 1982

Nr. 107

LONDONE SUŽEIDĖ IZRAELIO DIPLOMATĄ

Prez. R. Reagan ir prez. F. Mitterrand pietavo Elysee rūmuose

SUTINKA JŲ PAŽIŪROS APIE FALKLAND SALAS, BET
SKIRIASI NUOMONES PIETŲ AMERIKOS POLITIKOJE

PARIS, Prancūzija. — Prezidentas Reaganas turėjo pasitarimus Elysee Palace su prezidentu Francois Mitterrand prieš numatomas sunkias derybas ekonominiais klausimais šį savaitgalį Versalyje.

Svarbiausi klausimai buvo aukšti paskolų procentai ir suvaržymai prekybos su Sovietų Rusija. Be to, Falkland salų krizė, protekciniai muitai ir Vidurio Rytų bėdos, ypač Irano-Irako karo eiga.

Turimomis žiniomis, abu priėjo vienos nuomonės, kad kovos Vidurio Rytuose ir Falkland salose turi baigtis kiek galima greičiau. Sekretorius A. Haig pranešė, jog prez. Mitterrand, kaip ir prez. Reaganas, palaiko anglių pusę. Abu pritaria Saugumo tarybos rezoliucijai, reikalaujanti sustabdyti kovas, atšaukti Argentinos karių ir pasiekti susitarimo derybų keliu. Sekretorius Haig pranešė, abiejų prezidentų pasitarimų pirmoji diena buvo sėkminga. Nežiūrint prezidentų ideologinių skirtumų, jų pasikalbėjimas vyko labai draugiškoje nuotaikoje.

Prez. Reaganas, pakėlus laurę, pareiškė: "Vive la France" ir, kad nežiūrint įvairių dabartinių pažiūrų skirtumų, Prancūzija ir JAV yra pasaulio seniausios draugės.

Prezidentas Mitterrand savo kalbą pradėjo: "Mano mielas Ron".

Socialisto prez. Mitterrando nusistatymas sutinka su Amerikos politika, kiek ji liečia Sovietų Rusiją, Afganistaną ir Lenkiją, bet Mitterrand yra nusistatęs prieš JAV pažiūrą į kairiųjų įtaką Pietų Amerikoje. Prancūzai simpatizuoja Salvadoro partizanams.

Mitterrandas yra prieš aukštus investicijas procentus Amerikoje, nes kapitalas išplaukia iš Europos.

Prancūzija nepritaria Amerikos norui, kad Europos tautos suvaržytų kreditus Sovietų Rusijai. Tuo klausimu buvo pasitarimas tarp sekretoriaus Haig ir Prancūzijos užsienio reikalų ministro Claude Cheysson.

Amerikos spaudimas prieš natūralių dujų vamzdžių tiesi-

ma iš Rusijos į Vakarų Europą atšaukiamas.

RUSAI ĮRENGIA RADARO SISTEMĄ ARGENTINOJE

BUENOS AIRES. — Diplomatu žiniomis, Rusija įtaiso modernią radaro sistemą visuose Argentinos pakraščiuose. Tai pirmoji karinė rusų pagalba Argentinai nuo Falkland salų karo pradžios.

Apie 20 rusų radaro specialistų atvyko Argentinon ir pradėjo darbą radaro tinklui praveisti. Iki šiol Argentina neturėjo geros pakraščio sekimo sistemos, kuri galėtų pranešti apie atskrendančius lėktuvus.

Jeigu karas nesibaigtų, angliams užimti Falkland salas, tai Argentina turės gerą radaro sekimą prieš atskrendančius anglių lėktuvus.

URAGANAS ALBERTO PIETŲ FLORIDOJE

MIAMI. — Pietų Floridos gyventojai ketvirtadienio naktį apėjo savo namus, nes uraganas Alberto ateina 80 mylių greičiu.

Atrodo, kad uragano pagrindinis kelias eis per Fort Myers miestą, kurio gyventojai visomis priemonėmis bando pasislėpti iš šios srities.

Key West jau visai apleistas. Spėjama, kad bangų aukštis sieks virš 7 pėdų ir lietaus iškris nuo 5 iki 10 colių.

NUBAUSTI ISPANIJOS SUKILIMO VADOVAI

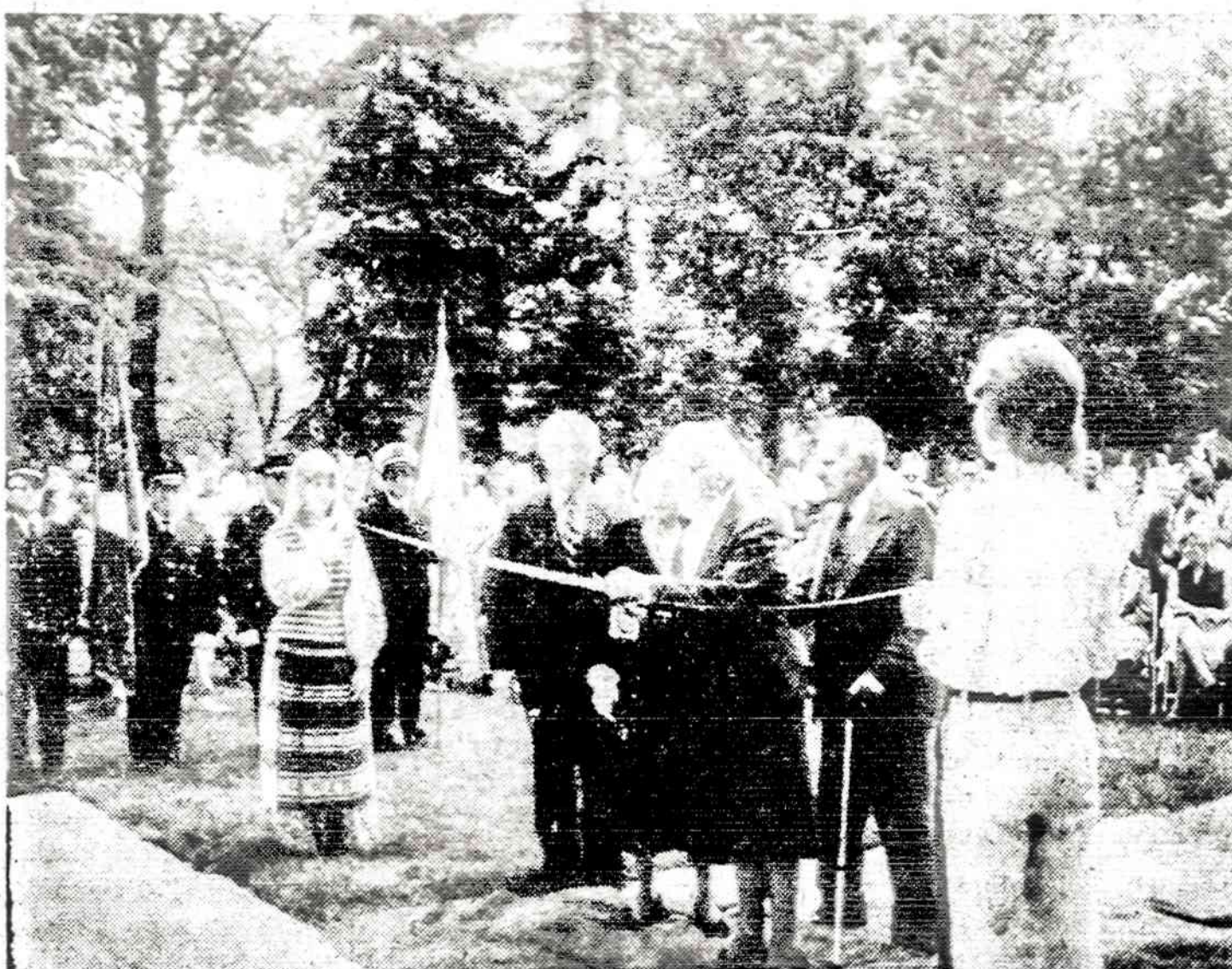
MADRIDAS. — Ispanijos sukilėlių vadai, gen. Jaime Milans del Bosch ir pulk. leit. Antonio Tejero Molina, kurie 18 val. palaikė ispanų parlamentą arešte, buvo nubausti po 30 metų kalėjimo.

Kiti sukilėliai gavo po mažiau.

— Penktadienį aukso uncija kainavo \$312.

Prez. Reaganas ketvirtadienį vaišino prancūzų prezidentą, įtakingesnius prancūzų veikėjus ir aiškino Amerikos pastangas padėti doleriui stiprų ekonominį pagrindą.

Lietuvių Tautinėse kapinėse pastatytas paminklas Tautinių kapinių steigėjams. Pa-
veikė matome paminklo atidengimo iškilmes ir kerpamą juostą. (Foto Al Vaitis)

ARGENTINIEČIAMS SIŪLOMA NEDELSIANT PASIDĖOTI

GENEROLAS MENENDEZ ATSAKĖ, KAD JIE YRA
PASIRYZĘ "KOVOTI IKI PASKUTINIO"

FALKLAND SALOS, A.P. — Argentiniečių kariai yra įsitvirtinę aplink Stanley miestelį. Anglai juos apmeto bombomis ir lapeliais, siūlančiais greičiau pasiduoti. Bet argentiniečiai, atrod, pasiryžę gintis ir stipriai priešinasi anglams.

Vyriausybės pranešimu iš Londono, premjerė Thatcher davė leidimą karo vadovams, Stanley miestelio puolimą gali pradėti kada jie ras patogiausią, nežiūrint jokių politinių ar diplomatinių priežasčių.

Karo vadovų žiniomis, generolas Jeremy Moore, sausumos pajėgų vadas, nepradės dar puolimo iki savaitgalio, nes jis nori privežti daugiau kariuomenės ir sunkiųjų ginklų prie fronto linijos.

Lapeliuose yra admirolo John Woodward prašymas Argentinai generolui B. Menendez. Jame rašoma, kad padėtis yra tokia, kad tolimasis pasipriešinimas yra beviltiškas. Prašoma pasiduoti be kraujo praliejimo. Į tai generolas Menendez įsakė savo kariams "kovoti iki paskutinio".

Kiti lapeliai ispanų ir anglių kalbomis skiriami argentiniečiams kareiviams. Siūlo padaryti "gerą ir garbingą" sprendimą, pasiduodant kaip padarė jų draugai South Georgia saloje.

Toliau lapeliuose rašoma: "Dėl anglių blokados, neišmaito, nei ginklų atsargų nebegausite. Pagalvokite apie savo artimuosius ir jūsų džiaugsmingą sugrįžimą. Mes nenorime daugiau kraujo praliejimo."

— Kada Castro paskelbė, kad jis siųs lėktuvus Argentinai pagalbėti, britų premjerė davė 24 valandas Stanley srity esantiems argentiniečiams padėti ginklus.

RUSAI NEMAZINS ATOMINIŲ RAKETŲ

MASKVĄ, Rusija. — Nežiūrint į Brežnevo sutikimą į atominį raketų mažinimo pasitarimų pagrindus padėti prezidento Reagano pasiūlymą, rusai nesutiks mažinti atominį raketų skaičių.

Rusai tvirtina, kad prezidentas Reaganas paruošė tokį planą, kuris įsakys mažinti tikiai rusams, o Amerikos atominį raketų atsargos nebus mažinamos. Rusai nurodo, kad Amerika sutinka mažinti žemėje esančių atominį raketų skaičių vienu trečdaliu, bet visai nekalba apie raketas, kurias amerikiečiai yra įrengę nuolat skraidančiuose dideliuose lėktuvuose.

Jeigu prez. Reagano planas būtų priimtas ir atominės bombos abiejose pusėse vienu trečdaliu būtų sumažintos, tai Sovietų atominis pajėgumas būtų sumažintas dviem trečdaliais, o amerikiečių atominis pajėgumas būtų du kartus didesnis.

Kokiais kompiuteriais rusai šiuos apskaičiavimus padarė, specialistams neaišku.

AR RINKIMUOSE DALYVAVO 1.500.000 BALSUOTOJŲ?

WASHINGTON. — Thomas Sheehan, Lojolos universiteto profesorius, paskelbė New York Times laikraštyje, kad tikrumoje Salvadoro rinkimuose galėjo dalyvauti tik 700.000 balsuotojų. Daviniai gauti iš jėzuitų administruojamo universiteto Salvadore. Jis kaltina JAV valdžią, kad ji dalyvavo arba žinojo apie planą paduoti neteisėtus rinkimų davinius.

Valstybės departamento atstovas Alan Romberg pareiškė, kad ne tik jis, bet ir daugelis žmonių, kurie stebėjo rinkimus, nesutinka su tuo pareiškimu. Taip pat nei viena dalyvaujanti politinė partija ir rinkimų stebėtojai nepadarė nusiskundimų dėl kokių nors netikslumų ar suktybių.

PAŠOVĖ ARABŲ, BANDŽIUSI NUŠAUTI AMBASADORIŲ

POLICIJAI PAVYKO SUIMTI DU PASIKESINTOJUS,
RADO TERORISTŲ NAUDOTĄ REVOLVERĮ

LONDONAS, Anglija. — Ketvirtadienio vakarą, Izraelio ambasadoriui išėjus iš Dorchester viešbučio, jį paleistos kelios kulkos ir sunkiai sužeistas. Ambasadorius Šlomo Argov tuojau buvo nugabentas į artimiausią Londono ligoninę, kur jam suteikta pirmoji pagalba ir pradėta būtinoji operacija.

Beveik tuo pačiu metu ambasadorių lydejęs asmeninis sargas paleido kelias kulkas į arabų, bandžiusių nušauti posėdyje dalyvavusį Izraelio ambasadorių Argovą.

Pasikėsintoją turėjo paimti prie Dorchesterio viešbučio laukusieji du asmenys. Policijai įtariamas buvo vienas arabas, kuris nervuotai vaikščiojo viešbučio apylinkėje. Policijai pavyko užrašyti automobilio numerį, kuris taip pat buvo pasikėsintojo srityje. Matyt, kad jis laukė pasikėsintojo, bet jis suklupo ir nepajėgė pasiekti automobilio.

Automobilio numerį užrašiusi policija tuojau pranešė visiems Londono policininkams, pasakė kaip tas automobilis atrodė. Paaiškėjo, kad Londono policija yra gana gerai organizuota. Policijai pavyko pastebėti automobilį, jį sulaukyti ir suimti automobilioje buvusius du arabus.

Policija taip pat pranešė, kad jos žinioje yra revolveris, kuriuo teroristas bandė nužudyti Izraelio ambasadorių.

Londono policijos viršininko pavaduotojas, kuris pasikėsintojo metu buvo tame pačiame viešbutyje, pareiškė, kad ambasadorius, išėjęs iš Dorchester viešbučio, skubėjo prie savo automobilio, stovėjusio visai netoli viešbučio įėjimo. Londono policija apsupo visą Dorchester hotelio sritį, kad galėtų patikrinti įtariamus žmones. Tų vietose, kur sužeistas ambasadorius ir pasikėsintojas, pastatytas specialus sargas.

Balandžio 3 d. buvo nužudytas izraelitų diplomatas Jakov Barsimanolis. Vyriaujama įsitikinimas, kad šias žudynes organizuoja Libane veikiantieji arabai teroristai.

— Britai nenori apsaudyti gyventojų kvartalų, kad nenukentėtų seni salų gyventojai.

Netoli šio laikrodžio Londono centre, prie Dorchester viešbučio, buvo sunkiai sužeistas Izraelio ambasadorius Argov.

KALENDORĖLIS

Birželio 5: Bonifacas, Milvyjė, Vištautas, Nemiga, Godvilis, Meletė.

Birželio 6: Norbertas, Mėta, Alvytė, Gandras, Kuklė, Tauras.

Birželio 7: Milda, Mingaila, Midas, Ziedūna, Dąrbutas, Šilgalė.

Saulė teka 5:16, leidžiasi 8:20. Oras vėjotas, vakarį gali lyti.

TELSIAI — ŽEMAIČIŲ SOSTINĖ

Netoli nuo Baltijos jūros, žemaičių aukštumoje, stebiasi melsvon Lietuvos padangėn, gražioje Masčio paežerėje, žymiausias žemaičių miestas — Telsiai.

Miestas tolygiai augo ir turi dabar apie 26,000 gyventojų. Telsiai ir dabar yra pirmieji Lietuvos miestu. Telsius su šiauriais ir kėdinga jungia geležinkelis. Miestas apsuptas ne tik gražiu mišku, bet ir gražiais parkais.

Pasak padavimų, miestą įkūręs žemaičių gailūnas, milžinas Telsis, kurį kai kas vadino ir Džiugu. Jis vienas apgindavęs miestą kuoku nuo priešo puolimo. Sakoma, kad jis supylęs iš tos vietos, kur dabar Masčio ežeras tyvuliuoja, Telsių aukštumoje, piliakalnį.

Pirmą kartą Telsiai minimi rašytinėje Livonijos ordino kronikoje 14-ame amžiuje. Telsiams istorijos bėgyje teko pergyventi daug karų ir siaubų. Jų tarpe ir švedų antpuoli, kai jie žygiavo į Rusiją. Didysis maras 1710 metais išnaikino kone trečdali visų gyventojų, panašiai kaip ir Mažojoje Lietuvoje.

Telsiai atsikėmė narsumu 1831 ir 1863 metais, kai visose Lietuvoje suliepsnojo didieji tautos sukilimai. Sukilėliai, užėmę Telsius, pastatė valdžią. Didvyrius mini ir įrašas, kuris iškaltas didžiuliam akmenyje Telsiuose.

Jau nepriklausomybės laikais Telsiai buvo išaugę į žymų kultūros, švietimo, pramonės ir prekybos centrą. Aukštesnės mokyklas, gimnazijas lankančių mokinių skaičius siekė tūkstančius. Garsėjo ir vyskupo Motiejaus Valančiaus gimnazija, kurią įkūrė „Saulės“ draugija. Karo metu veikė ir Sūaugusiųjų gimnazija, vadovaujama žinomo šviesuolio K. Mokauskas. Telsiuose veikė ir garsioji Jėšivos rabinų mokykla. Įžymybe tenka laikyti Prano Genio pastangomis įkurtą ir išugdytą ALKOS kraštotyros muziejų.

Apie pramonės galingumą liudija ir gausūs darbininkų skaičius, nes tik viename Masčio audimo fabrike dirbo apie 3,000 darbininkų. Telsių vyskupija apjungė savuose dekanatuose ir Klaipėdos prefektūroje, kuri būk vėliau, po Klaipėdos užėmimo, perėjusi vyskupo M. Kellerio jurisdikcijon. Du garsūs Telsių vyskupai pokario metais tragiškai baigė savo vyskupavimą: kanoniko mirtimi ir Sibiro tremtimi.

Telsiuose liuteronai turėjo savo mažą bažnytelę, bet neturėjo vietinio kunigo.

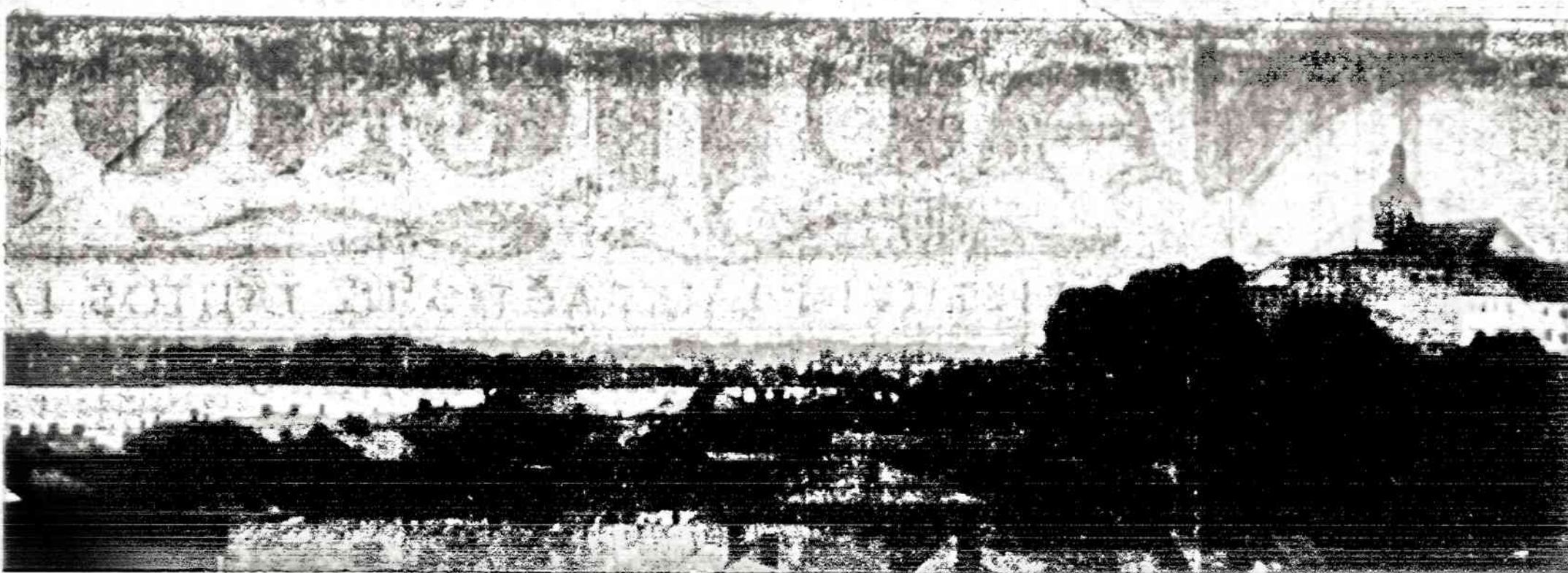
Gera žinoma yra ir Telsių seniūnijos seniūnai: p. Valavičius, Mykolas K. Radvilas ir Lietuvos pakancierius, hetmonu viręs Povilas Sapiega.

Telsiuose veikė ne tik miesto (magistrato) ir žemės teismai, bet ir bajorų seimelis.

Iš gausios Telsių leistos raštijos ir spaudos suminėtini: dienraštis Telsių Naujienos ir savaitraštis žemaičių Prietelius. Savo laiku (1920-23 metais) Telsių mokytojų seminarijoje dėstė ir žymūs rašytojas dr. Vydušas. Veikė ten ir savo teatro ratieliu žemaičių rašytojas Butkų Juzė, vėliau buvęs Klaipėdos Darbininkų Balso redaktorium. Telsiai surišti su rašytojos Žemaitės jaunyste. Ji ten surado savo gyvenimo draugą.

Matomai, gyvenimo sąlygos šiose kalvose ir miškose apšviestos yra gana geros, nes ten aptinkama daugiausia mišų šimlamečių žmonių. 1969 metais jų garbei Telsiuose buvusi suruosta net įspūdinga šventė. Atžymėta tokių gyvenimo didvyrių net 29. Kaip rašoma, ten rasta ir nemaža pirmosios mūsų gyvenamosios eros tūkstantmečių piliakalnių.

Viena tik negerovė, kad pasisaukia technikos amžiaus įkarsatyje nuvairikuoti pačių žemaičių kalnų didybę ir šlovę. Teisingai, žemaičiai yra žemininkai, gyvena žaliuoje lygumoje, bet žemaičių kalnai: Birutės kalnas, Satrijos, Medvegalio kalnai — nėra kalvos. Kopiant tokius kalnus, tenka gerokai

Telsių miestas fotografuotas Lietuvos Nepriklausomybės metais

ANTANAS ŠUKYS

PANEMUNĖS SUKILĖLIŲ MALŠINIMAS

(Tęsinys)

Kai tik areštavo Kariuomenės vadą, tuo su emė šaudyti iš patrankų į Kauną ir Sančius. Svieciniai švilpė per šančius ir kažkur už Alekso sprogdavo. Tada 1-mos kuopos vadą su vienu skyriumi pasikyrė generalinio štabo apsaugai, o jaunesnį karininką Kenksteterį — Lietuvos Banko apsaugai, irgi su vienu skyriumi. Aš likau prie kuopos. Bataliono vadas įsakė 1, 2 ir 7-ai kuopoms užimti poziciją ant Nemuno kranto priešais Panemunę. Kai tik mūsų kuopos užėmė nurodytą poziciją palei Nemuną, pamatė sukilėliai ir mus emė šaudyti ir gyškino iš visų kampu. O mums nebuvo duotas iš-

pasipausti, kol galima pasiekti jų viršūnes. Tur būt, su pavadinimu „Kaivotoji žemaitija“ nevisai sutiktų Birutės dainos autorius p. Valiūnas, taip pat ir Satrijos, Ragana ar Lazdynų Pelėda.

Nelabai ir suprantama, kodėl Telsių apylinkės Germano ežeras viręs drausminių. Juk tame tiek daug gryno vandens — upelių ir požeminių saltinių. Kas jame maudėsi sakė, kad puikus vanduo.

M. N.

kymas šaudyti. Taip tęsėsi gal pora valandų. Einant bataliono vadui pro šalį, sakau: „Tamsta vade, reikėtų duoti po kelis šovinius išsauti, kareivių ūpai pakelti“. Bataliono vadas pešiais patraukė ir nūėjo nieko nepasakęs. Tada aš, savo iniciatyva, savo kuopai padaviau komandą sautuvas po 20 šovinų, kulkosvaidžiams po vieną kaspinę pasiruosti. Reikia pastebėti, kad ta komanda girdėjo visas batalionas ir kai padaviau komandą: „Ugnis!“, tai buvo paleista tokia ugnis, taip koncentruota, kaip retai pasitaiko. Kaip staiga sukilėlių šaudymas buvo prastėjęs, taip staiga ir nutilo. Mūsų kareiviai šaukė: „Kur jūs drasuliai? Kodel tylit? Taciau niekur nei vienas jų neatsiliepė.“

Kiek palaukęs, bataliono vadas įsakė vesti kuopas į kareivines. Žygiuojant per šančius, sutikome gusarų didoką joją. Sustabdėme ir 2-os kuopos vadas paklausė kur joja. Sako, joja žiūrėt kur čia šauda. Paklausė kas juos siuntė, sako, jie patys susitarę yra. „Ne jūs reikalas kur ir kas šauda, tuojau marš atgal!“ ir raiteliai be kalbų nuėjo.

Naktį kuopose vienas būrys turėjo budėti būti parengtyje, kiti ilsejosi ramiai. Vienuoikią valandą naktį, man įsakė pasiimti 12 kareivių ir nuo tilto, panemune, iki tunelio praversti žvalgybą. Netoli tunelio radome kelis pasislėpusius II atsargos bataliono kareivius, sakėsi kad buvę prie tunelio sargyboj. Parsivedėme kaip belaisvius. Šiaip naktis praėjo ramiai.

Vasario 23 d. batalionas buvo pakeltas anksčiau ir atiduoti pusryčiai, ir dar nevisai prašvitus, batalionas rikiavosi gatvėje ir, pagal įsakymą, išėjo užimti vakar dienos pozicijas. Tik šiaudien jau buvo ir 4-ta kuopa, nes vakar ji buvo įgulės sargyboje. Kuris dalinys ją pakeitė, nežinau. Besirikiuojant batalionui iš Panemunės, nuo žydų kapų, šančius emė šaudyti kulkosvaidžiai. Batalionui buvo paduota komanda, bėgti marš, į savo pozicijas. Tik 4-ta kuopa užėmė poziciją kairiau 1-os kuopos iki tunelio ir tuojau prasidėjo šaudymas iš abiejų pusių. Sukilėliai

šaudė ir iš patrankų ir taip tęsėsi gal tris valandas. Kareiviams buvo šalta guleti sniege, prašė leisti sutvarkyti sukilėlius, arba vesti į kareivines. Tada aš juos nuraminau, sakau, einu į 8 p.p. štabą prašyti įsakymo pulti sukilėlius.

Nuėjau į 8 p.p. štabą. Pilnas štabas karininkų jų tarpe ir mūsų bataliono vadas. Bataliono vadas pamatęs mane, paklausė: „Kas yra, viršila,“ Tuoj pat prie jo ir mjr. Čaplikas. Sakau: „Atėjau prašyti įsakymo pulti sukilėlius, nes kareiviams šalta guleti sniege“. Majoras Čaplikas sako, aš įsakymo duoti negaliu, nes ir aš neturiu įsakymo ir emė mane glostyti, sakydamas: „Tamsta, viršila, ramink kareivius kaip galeidamas“.

Negavęs įsakymo, grįžau prie kuopos, čia pamatėu ateinantį kapitoną Kauną, vėliau buvusį Vilniaus Karo Komendantą, pulkininką. Kaunas mane pamatęs klausia: „Ka tu čia, Šuky, veiki?“ Parodžiau savo kuopą ir sakau, ką tik buvau 8 p.p. štabe prašyti įsakymo pulti sukilėlius, tačiau įsakymo negavau. „Ar kuopa eis į puolimą?“ Kaunas paklausė. „Aš su šita kuopa galiu ir Liucierų išmušti iš pragaro, tik tegu duoda, man įsakymą“. Kpt. Kaunas ir sako: „Tai ir drožk, įsakymo iš niekur negausi“. „Žiūrėk, kapitone, už 10 minučių su kuopa būsiu anoj pusėj Nemuno“.

Taip padrasintas kpt. Kauno, padaviau kuopai komandą užimti poziciją ant pat Nemuno kranto. Kulkosvaidžių būrininkui įsakiau, kai mes nušoksime ant ledo, jūs paleidžiat ugnį vis mūsų galvy. Mes bėgsim iki vidurio Nemuno, tada duosiu kuopai išsauti po 5 šovinius, kulkosvaidžiai nutraukia ugnį ir eina paskui mus. Kuopa išsėvė po 5 šovinius ir vėl bėgti pirmyn. Pasiekus Nemuno krantą padaviau komandą: „Ugnis!“ O pats atsiskauk pažiūrėti kas deka dienos pozicijas. Tik šiaudien jau buvo ir 4-ta kuopa, nes vakar ji buvo įgulės sargyboje. Kuris dalinys ją pakeitė, nežinau. Besirikiuojant batalionui iš Panemunės, nuo žydų kapų, šančius emė šaudyti kulkosvaidžiai. Batalionui buvo paduota komanda, bėgti marš, į savo pozicijas. Tik 4-ta kuopa užėmė poziciją kairiau 1-os kuopos iki tunelio ir tuojau prasidėjo šaudymas iš abiejų pusių. Sukilėliai

šaudė. Tai kas šaudė? Sako, kai pamatė per Nemuną atbėgant kariuomenę, tai išbėgiojo ir pasislėpė. Tuoj pat atėjo 7-ta ir 2-ra kuopos ir kiek vėliau 4-ta kuopa. Iš kareivinių buvo išvaryti ir išrikuoti visi sukilėliai. Atėjo iš arešto paleistas Kariuomenės vadas Liatukas ir kiti karininkai prie išrikuotų sukilėlių. Vadai pasiėmė savo kuopas ir komandas, ar baterijas, ir nusivėdė į kareivines. Tuomet atvažiavo ir šarvuotis, tačiau nei šarvuociui, nei kitoms kuopoms puolant per Nemuną, išskyrus 1-mą kuopą, šaudyti neteko.

„Kario“ 1981 m. Nr. 7, puslapis 311, yra pasakyta, kad mjr. Čaplikas įsakė likviduoti sukilimą ir išvaduoti Kariuomenės vadą. Čia turiu pastebėti mjr. Čaplikas jokio įsakymo likviduoti sukilimą nedavė. Man prašant įsakymo pulti sukilėlius, atsakė, kad jis pats įsakymo neturi ir negali duoti ir man tada atrodė, kad mjr. Čaplikas neturėjo reikiamo kariško ryžto ir drąsos, kuri tokiu svarbiu momentu vadui yra reikalinga.

Svarbiausią sukilimui likviduoti vaidmenį suvaidino kpt. Kaunas, kai jis paklausė ar kuopa eis į puolimą. Gavęs atsakymą, kad eis, sakė, nieko nelaikyti drožk, įsakymo iš niekur negausi. Taip padrasintas kpt. Kauno, daviau kuopai komandą į Panemunę pirmyn. Kai 1-ma kuopa pasiekė vidurį Nemuno,

pamatė kitos kuopos ir leidosi ant ledo, ir į Panemunę. Ir taip buvo likviduotas sukilimas.

Tad ir yra didžiausias nuopelnas kpt. Kauno jo drąsus pasiūlymo pulti nieko nelaukiant. Kitaip, dar ilgai būtų reikėję guleti sniege ir laukti 4 p.p. kuopos ir kažin kaip būtų buvę.

„Kovos dėl Lietuvos Nepriklausomybės“ II tome puslapis 282 ir 283 rašoma, kadangi 6 p. I bataliono 4-ta kuopa ir 7-tos kuopos būrys nešė įgulės sargybą, gi 1-ma kuopa ir 7-os kuopos būrys buvo išėję jų pakeisti, tai poziciją užimti tegalėjo 2 kuopa išsidėsčiusi ant kapų ir kairiau jos 7-os kuopos būrys ir 1-os kuopos likučiai. Tai labai neteisingos žinios.

Tuo metu kuopos buvo didelės, po 140-150 durtyvių ir Kauno įgulės sargybos vienos kuopos pilnai užteko. Vasario 22 d. 1-ma kuopa buvo pilnam sąstatai, taip pat ir 7-ta kuopa ir tokiu svarbiu įvykiu metu iš 6 p.p. į įgulės sargybas neskyrė, nes buvo dar nelikviduotas sukilimas.

O kitų dalinių sukilimui likviduoti nebuvo. Vasario 23 d. jau dalyvavo ir 4ta kuopa. Kuris dalyvis ją pakeitė įgulės sargyboje, nežinau, tik ne iš 6 p.p. I bataliono. Sukilėlių puolime dalyvavo visos bataliono kuopos.

Puslapis 285, 8 p. pulko vadas mjr. Čaplikas nesulaukdamas 4 p. pulko kuopos apie 10 val. davė įsakymą pulti Panemunę. Tai neteisybė. Apie 10 valandą man prašant įsakymo pulti sukilėlius, sakė įsakymo duoti negaliu.

Puslapis 289. Vasario 23 d. rytą 8 p.p. pulko vadas Čaplikas lankėsi kareivinėse ir aiškino kareiviams sukilimo priežastis ir puolimo planą. 6 pulko batalione jis nesirodė, 8 pulkas sukilėlių malšinime nedalyvavo.

Jei plačiau apžvelgti to sukilimo įvykius, aiškiai matyti, kad buvo didelis tūpčiojimas ir generaliniame štabe. Štabo pareigūnai lankėsi 6 p.p. batalione, matė ir girdėjo kareivių nusistatymą prieš sukilėlius. Kai buvo pasiūstas batalionas užimti poziciją pasiekė vidurį Nemuno, (Nukelta į penktą puslapį)

For the woman who's at the heart of her family's finances.

You can't afford to be wrong. Because if you're in charge of the family budget, you're making decisions about the future too.

And that's where U.S. Savings Bonds come in. Buy them through your bank. Or encourage your husband to sign up for the Payroll Savings Plan where he works.

That way, while you're meeting the day-to-day expenses, you'll still be building a more secure future for your family.

U.S. Savings Bonds. For the woman who really knows a good bargain.

How U.S. Bonds may be interest without being too complicated. U.S. Bonds are insured by the U.S. Government. When awarded, they can be cashed at your bank. Interest is paid monthly, so you'll see your money grow faster.

Take stock in America. Join the Payroll Savings Plan.

Take stock in America. Join the Payroll Savings Plan.

Take stock in America. Join the Payroll Savings Plan.

Take stock in America. Join the Payroll Savings Plan.

Take stock in America. Join the Payroll Savings Plan.

Take stock in America. Join the Payroll Savings Plan.

PASSBOOK SAVINGS...
the best way to save regularly!

High Interest Rates
Paid on Savings

Interest Compounded
Daily and Paid Quarterly

see us for
HOME financing.
AT OUR LOW RATES
WITH REPAYMENT
TO FIT YOUR INCOME

ESLIC

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMAK ROAD CHICAGO, ILL. 60608

Peter Kazanaukas, Pres. Tel.: 847-7747

HOURS: Mon., Tue., Fri., 9-4; Thurs., 9-3; Sat., 9-1

SERVING CHICAGO AND AREA SINCE 1905

SOME CHICAGO MOTOR CLUB TIPS ON EXPRESSWAY DRIVING

DON'T CUT IN BETWEEN CARS THAT ARE ALLOWING SAFE FOLLOWING DISTANCES.

YOU'LL RUN INTO TROUBLE IF THERE'S A SUDDEN STOP WHILE YOU'RE FOLLOWING TOO CLOSELY.

IF YOU DRIVE AT THE MINIMUM SPEED STAY IN THE RIGHT LANE.

IF YOU DRIVE AT THE MINIMUM SPEED STAY IN THE RIGHT LANE.

IF YOU DRIVE AT THE MINIMUM SPEED STAY IN THE RIGHT LANE.

IF YOU DRIVE AT THE MINIMUM SPEED STAY IN THE RIGHT LANE.

LOS ANGELES, CALIF.

PAGERBTA KOMPOZITORE O. METRIKIENE

Amerikoje gimusi, jau trečioji karta lietuvaite, Ona Metrikenė laimėjo kompozicijos premiją už dainą "Šią natį spnavau Džukiją". Konkursą skelbė Čikagos Džukų draugija, bet premijos laimėtojos pagerbimas surengtas Los Angeles Tautiniuose namuose, gegužės 23 d. Pabūvį ruošė Rūta Kleva Vidžiūnienė su tartininkėmis, ruošė ją vadovavo programai. Buvo muzikos ir dainų valandėlė. Kristina Miekutė fleita pagrojo dvi kompozicijas, viena jų Onos Metrikenės. Pianinu pritarė Raimonda Apeikytė. Ji ir dainos menininkams akompanavo. Rimtautas Dabėys dainavo premijuotąją dainą. Stasė Pautienienė ir Karolė Bichnevičienė Onos Metrikenės kompozicijas: "Beržai, berželiai" ir "Linksmą valsa", žodžiai antrosios dainos Danutės Mitkienės.

SVEIKINIMAI ŽODŽIU IR RASTU

Lietuvos operos solistė Vincė Jonuškaitė - Zauinė linkėjo kompozitoriui Metrikeni kurti ir kurti, nes per dainą tauta pažįstama, daina daugiau galinti negu politika, nors politika irgi reikalinga.

Įteiktai Onai Metrikeni dovanėlė Adol'os Didžiūtės - Trečiokienės, buvusios Lietuvos operos solistės, kuri asmeniškai negalėjo atvykti. R. K. Vidžiūnienė įteikė Onai Metrikeni premintą vieną jos kompoziciją, tuo reikšdama kompozitoriui padėką už muzikinę veiklą. Esą, kai buvo rengiamos žurnalų vakaronės - pabūviai, tai Ona Metrikenė paruošdavo dainas ir muzikos programą.

Rastu gautus sveikinimus skaitė Danutė Kaškelienė, jie įteikti: Elenos Tumienės, Dramos sambūrio pirmininko Vinco Dovydaičio, Polikacijų šeimos ir Radijo klubo valdybos.

Sveikino kompozitorę organizacijų atstovai: Birutėčių (Pažerėnė), vietos džukų (Mokkus), Liet. bendruomenės (Dabšys). Įvairių muzikos ir dainos parengimuose programą atlikusių vardu kalbėjo ir sveikino L. Mažeikienė. B. Skirienė plačiau nupasakojo, kaip Ona Metrikenė daug padėjo įvairiems moterų dainos vienetais, mokykloms ir parasydama 40 su viršum dainų - kompozicijų.

Ignas Medziukas, džukas ne tik kompozitorė Ona Metrikenė sveikino, bet pranešė linksmą

naujienu, kad šios popietės su manytoja, žurnaliste ir dailiojo žodžio menininke R. K. Vidžiūnienė, laimėjusi Rašytojų draugijos A. Barono vardo novelės konkurse pirmąją premiją.

Publikos buvo labai daug, ji smarkiai plojo Onai Metrikeni, programos atlikėjams ir novelės konkurso laimėtojai Rūtai Klevai Vidžiūnieni. Po programos buvo užkandėliai, pasiūkėjimai.

Toje pačioje salėje Vincas Stokas, Vytautas Fledžinskas, Vytautas Aleksandrūnas, Stasys Pinkus ir Vytautas Plukas buvo parodai iškabinę savo fotografijos meno įvairių temų nuotraukas.

DRAMOS SAMBŪRIO VALDYBA

Pirmininku išrinktas Vincas Dovydaičis, kiti nariai: Saulius Matas, Gražina Raibienė, Elena Vidugirienė, Alma Prišmantienė. Režisuoti pakviesta Danutė Barauskaitė ir Algis Zaliūnas. Buvusi režisierė Dalila Mackiaienė yra iš Kalifornijos išsikrausčiusi Floridoje gyventi.

Sambūričiai nutarė ir sudarė 2,000.00 dolerių sumą, kurią pasiskirs dramų veikalo rašytojui, konkurso laimėtojai. Konkurso sąlygos bus paskelbtos vėliau.

IS SPAUDOS

"Bridges" Lietuvių bendruomenės angliskai leidžiamas laikraštukas, balandžio numerį (Vol. 6, No. 4) vedamuoju išspausdino straipsnį skirtą Lietuvių Bendruomenės 30 metų sukaktuvėms - "30 YEARS". Triumfai paaiškinta, kas ta Bendruomenė ir kokius darbus dirba, kokias tarybas turi. Idomus yra visuomeninės veiklos tarybos, angliskai "The Public Affairs Council" nusakymo patikrinis sakiny: "Another of its functions is the procuring of diplomatic status for new delegates who represent Lithuania".

Mano turimas angliskasis žodynas aiškina, jog "procure" reiškia gauti, parūpinti, tiekti. Pagal tai išeity, kad Lietuvių bendruomenės "Public Affairs Council" gauna, parūpina ir gal suteikia diplomato statusą Lietuvos atstovams. Idomu, kaip tai galėtų paaiškinti Lietuvos atstovus Vašingtone Stasys Bačkis ir diplomatinis šefas Romoje Stasys Lozoraitis?

"Kronikos Balsas", No. 1 - 1982 m. kovo - balandžio mėnesio. Tai spaudos naujagimis,

atsiradęs tuo laiku, kai Čikagoje simpoziume buvo apkalbėta, jog išvairioje lietuviškosios spaudos esama per daug.

Būsimas dvimėnesinis žurnalas, organas Lietuvos Kronikos Sąjungos Čikagoje, kuri leidžia "Liet. Katalikų Bažnyčios Kronikas". Žinoma, kiekviena organizacija apsisprendžia kaip veikti, bet pirmąjį žurnalo numerį perskačius, tikrai kilo klausimas: ar iki šiol leistieji katalikiečiai laikraščiai atsisakytų tokias žinias spausdinti, kokios sudėtos į naujagimį?

"Teisėjo atsiminimai" - tokio vardo knyga parašė Česlovas Butkys. Naujienų 96 nr., per spaudos mašiną perėjusiam straipsnyje "Dvi Petro Stravinsko knygos", padaryta klaida išspausdinant, jog "Teisėjo atsiminimai" yra Česlovo Butkaus parašyta knyga. Knyga yra Česlovo Butkio.

Daumantas Čibos mirė, gegužės 15 d. Vista, Ca., mieste. Gimęs buvo 1907 m. Vabalninko valsčiuje. Studijavo Lietuvos universiteto humanitariniame fakultete. Buvo tikras fotografo fuoti mėgėjas, keliaudamas po Lietuvą padarydavo idomų vietų ir retų senovinių daiktų nuotraukų, jas spaudai duodavo. Ir pats straipsnius rašydavo. Po karo Amerikon atvykęs gyveno Bostone ir Los Angeles. Vėliau persikėlė į Vista, apie 80 mylių į pietus nuo Los Angeles. Čia įsirengė puošnią sodybą, mėgo medžio drožinėjimo dailę. Yra parašęs jaunimui skirtą knygą "Zaižaras".

Daumanto Čibos šeima buvo pati pirmoji Vistoje įsikūrusi iš vadinamųjų naujųjų ateivių. 1969 m. "Kalifornijos Lietuvių Almanacho" leidėjui tapo, žinomos dvi lietuvių šeimos Vistoje gyvenančios - tai D. Čibo ir A. Dombrosky, o dabar, daugiau sia iš Los Angeles, ten apsigyveno apie 12 lietuvių šeimų. Minėti Dombrosky arba Dambrauskai - Ona ir Juozas - yra

A. Tamošaitis

Kilimas

ALEKSAS AMBROSE

VALPARAISO UNIVERSITETAS

XX-tojo šimtmečio pradžioje Š. Amerikos lietuvių ateivių jaunimas, norėjęs siekti moks-

Amerikoje gimę, o jų duklė Karolė Bichnevičienė solo dainininkė buvo Onos Metrikenės pagerbimo programoje. Vistos naujakuriai palaikė savo pionierių Daumantą Čibą. Liko žmona Adelė ir sūnus Kantrimas.

J. Klausėkis

lo, buvo bepradėjęs lankyti lenkų šv. Kirilo ir Metodijaus seminiją, Orchard Lake, Mich., netoli Detroito. Ši mokslo įstaiga turėjo ir paruošiamąjį skyrių, į kurį galėjo stoti ir nemanantieji eiti į kunigus. Ji lankė apie 20 lietuvių jaunuolių. Amerikos lietuvių jaunuoliai netrukus aptiko kitą, tiesiog jiems idealią mokslo įstaigą - tati buvo Valparaiso universitetas, Valparaiso miestelyje, šiaurės Indianos valstijoje,

Aleksas Ambrose,

CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJOS

autorius,

paruošė, sutvarkė ir išspausdino geriausią

Chicago lietuvių istoriją

(1869 - 1959 metai).

664 psl., vardynas.

Minkšti viršeliai. - Kaina \$15.

Persuntimas - \$1.

1967 metais išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija

Inž. LIUDAS MIKŠYS,
50 metų studijavęs, kaip

IS PRAEITIES ŪKANŲ ATEINA LIETUVA,

parašė 700 puslapių knygą, kurioje sudėjo viską, kas bet kada ir bet kur, bet kuria kalba buvo parašyta apie Lietuvą, lietuvius ir lietuvių kalbą. Jis mokėsi kartu su kun. Jaunium ir prof. K. Būga pas geriausius šimtmečio pradžios kalbininkus, padarė lietuvių kalbą liečiančias ištraukas, paruošė tiksliausius vertimus ir patarė mums toliau studijuoti.

Kaina \$25, Kieti viršeliai. Paštas \$2.

NAUJIENOS

1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

apie 40 mylių nuo Chicago, III. Tačiau iš tos lenkų seminijos persikėlė į Valparaiso universitetą lietuvių Stasys Šafranauskas (Šapranas), Vincas Greičius, Aleksandras Baltutis ir kt.

Valparaiso universitetas Amerikos lietuviuose išpopuliarėjo dėl keleto priežasčių. Visų pirma universitetas buvo pasaulietinė privati įstaiga, kur mokėsi abiejų lyčių jaunimas, neribojant amžiaus. Be to, universitetas turėjo paruošiamąjį skyrių, į kurį galėjo stoti be pradžios mokyklos baigimo ir visai nemoką anglų kalbos. Paruošiamosiose klasėse lietuvių jaunimas ir kitų imigrantų jaunimas pradėjo savo studijas. Oficialiai skelbiama, kad Valparaiso universitetas pradėjęs veikti 1873 m., bet mokslo universiteto lygio pasiekė tik pradžioje XX amžiaus. 1910 m. mokslo katedras ir 191 profsorių bei 5,521 studentų. Universiteto bendrabučiuose gyveno 600 studentų, valgyklose maitinosi 1,200 studentų. Čia buvo sudarytos sąlygos mokytis ir neturintiems studentams, kadangi čia galima buvo ir finansių darbu užsidirbti pragyvenimui.

Pirmieji lietuvių studentai Valparaiso universitete jau buvo mokslo ragavę, veiklūs, suimaningi. 1905 m. Valparaiso universitete mokėsi 13 lietuvių. Tais pat metais buvo įsteigta lietuvių studentų Literatūros draugija, kurios vienas svarbiausių nuostatų buvo užkietavimas pasaulėžiūrinės pakantės.

Buvo atsižvelgta, kad Literatūros draugijon galėtų priklausyti visų pakraipų tautiečiai, o pasaulėžiūriniai nusiistatymai būtų ne tik toleruojami, bet ir pagerbiami. Pasaulėžiūrinė egzistencija Literatūros draugijai pavyko išsilaikyti, sugyvenant gerai ir katalikai, evangelikai, socialistai, laisvamanai. Tolerancija, vienu kitu gerbimas išgyveno ne tik draugijoje, bet ir šiaip studentų santykiuose. Literatūros draugija turėjo didelio poveikio lietuviams tautiškai susiprasti bei išsivildinti, nes kartą per savaitę įvykdamo draugijos susirinkimai su numatyta programa. Nariai iš anksto išpareigodavo pasiruošti ką nors papasakoti arba pasirašius paskaityti. Be to, kiltas narys išpareigodavo padar-

yti lietuviškos spaudos apžvalgą bei pateikti pasaulio svarbesnių įvykių apžvalgą. Draugija yra turėjusi ligi 40 narių. 1906 m. B. K. Baltutis iš Valparaiso universiteto vadovybės šreikalavo lietuvių kalbos kursų, kuriuose buvo dėstoma lietuvių kalbos gramatika, sintaksė bei lietuvių literatūra. Kurį dėstytojas gaudavo šiek tiek atlyginimą, o kursų lankytojų pažymius užskaitydavo kaip ir kitų kalbų dalykus. Pirmasis kursų mokytojas buvo Pranas Smilgevičius, paskui yra dėstę - B. K. Baltutis, Adomas Juška, Steponas Biežis, Kazimieras Vidikas, J. Vitkus, Vincas Greičius, Anicetas Linckus, Z. Vitkauskas, K. Augustas, J. Naujelis, A. Tulys, P. Daužvardis ir kt. Studentų Literatūros draugijos rūpesčiu apie Valparaiso universitetą būdavo rašoma korespondencija į Amerikos lietuvių laikraščius. Nuo pat draugijos įsteigimo susirūpinta steigti lietuvių studentų biblioteką ir skaityklą. 1913 m. biblioteka turėjo 1,781 tomy knygų, nes Amerikos ir Lietuvos knygų leidyklos bei laikraščių redakcijos siuntinėdavo nemokamai.

Be Literatūros draugijos, Valparaiso universitete veikė dar šios lietuvių studentų draugijos: Tėvynės Mylėtojų Draugijos kuopa, įsteigta 1908 (1910 m. 38 nariai), Susivienijimo Lietuvių Amerikoje kuopa, Lietuvių Socialistų 120 kuopa (30 narių), Ražanglų moksleivių Susivienijimo 2 kuopa (25 nariai), Katalikų moksleivių Susivienijimo kuopa (12 narių), Kudirkos muzikališka draugystė, veikė studentų suorganizuotas kvyrtetas, kuris su koncertais lankė lietuvių kolonijas.

(Būs daugiau).

Daugiau valgo žuvies

Australijos žuvininkystės biuras teigia, kad nuo to laiko, kai buvo penktadieniais laiško nuo pasninkų, žuvies parduodama 25% daugiau, negu pirma. Dabar žuvies valgoma ir kitomis dienomis.

● Girtuokliu ne visada yra tas, kuris vieną čerkutę išgėrė per daug. Juo dažniausiai būna tas, kuriam atrodo, jog išgėrė vieną per mažai.

● Turtas, tai daugelio santaus vieno asmens rankose.

NEBRANGIOS, BET VERTINGOS KNYGOS

● LITERATŪRA, lietuvių literatūros, meno ir mokslo 1954 m. metraštis. Jame yra vertingi, nekuomet nesenstę, Vincas Krėvė, Igno Šlapelio, Vinco Macdono, P. Joniko, V. Stankos, J. Raukio, dr. Kazio Griniaus, taip pat K. Matusevičiaus ir V. Mellaus straipsniai bei studijos, iliustruotos nuotraukomis ir M. K. Čiurlonio, M. Šileikio, V. Kašubos, A. Rūkietės ir A. Varno kūrybos paveikslais. 365 pusl. knyga kainuoja tik \$3.

● DAINŲ ŠVENTES LAUKUOSE, poetės, rašytojos ir tautinių žokių pirmūnės Juozės Vaičiūnienės atsiminimai apie dainų šventes bei jų istoriją ir eigą. Idomi skaityti ir nedainuojantiems, gerintis autorės puikiai stiliumi ir surinktais duomenimis bei užkuliais. Studija yra 151 pusl., kainuoja \$2.

● VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Antano Rūkės apraštas Juozo Adomaičio - Dėdės šerno gyvenimas. Tai ne sausas gyvenimo broučių aprašymas, bet tikslis to laikotarpio buities literatūrinė studija, suskirstyta skirsneliais. Ta 206 puslapių knyga parduodama tik už \$2.

● LIETUVISKASIS PAMARYS, Henriko Tomo-Tamalauskio idomiai parašyta studija apie Rytprūsius, remiantis Pakalnės ir Labguvos apskrčių duomenimis. Aprašymai idomūs kiekvienam lietuviui. Leidinys iliustruotas nuotraukomis, pabaigoje duodamas vitovardžių pavadinimai ir jų vertiniai į vokiečių kalbą. Labai patraukioji 335 pusl. knygoje yra Rytprūšių žemėlapis. Kaina \$6.

● KĄ LAUMES LIME, rašytojos Petronėlės Orintaitės atsiminimai ir mintys apie asmenis ir vietas neprik. Lietuvoje ir pirmalsiais bolševikų okupacijos metais. Knyga turi 234 puslapius, bet kainuoja tik \$3.

● JULIUS JANONIS, poetas ir revoliucionierius, nesuprastas ir klaidingai interpretuojamas gyvenime ir politikoje; tik ne Jurgio Jasinskio knygoje apie Julius Janonio gyvenimą ir poeziją. Dabar būtų ji galima pavadinti kovotoju už žmogaus teisę. Knyga yra didelio formato, 265 puslapių, kainuoja \$6.

● BATTRINIS NOVELĖS, M. Zoschenko kūryba, J. Valašio vertimas. 206 pusl. knygoje yra 40 samojingų novelių. Kaina \$2. Knygos gautamos Naujienose, 1739 So. Halsted St., Chicago, IL 60608. Užsakant paštą, pridėti dolerių persuntimo mokesčio.

3 - Naujienos, Chicago, III. - Saturday-Monday, June 5-7, 1982

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

MAISTAS IŠ EUROPOS SANDELIŲ

2608 West 69th St., Chicago, III. 60629 • Tel. 925-2787

Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių.

MARLA NOREIKIENE

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2501 W. 69th St., Chicago, III. 60629 • Tel. 925-2737

V. KALANTINAS

JAY DRUGS VAISTINE

2759 W. 71st St., Chicago, III.

• ESTETINIAI • EPILIJONAI • REKETAJAI • FANNIE MAY SAL • DUMYNAI • KOSMETIKOS REKEMENTAI

Atidara šokiadieniais nuo

9 val. ryto iki 10 val. vakara.

Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistinėininkas

Tel. 476-2206

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, IL 60608. Telephone 421-6106

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

As of January 1, 1988	pusel metų	\$22.00
Subscription Rates:	tris mėnesiams	\$15.00
	vienam mėnesiui	\$4.00
Chicago \$45.00 per year, \$24.00 per	Kanadoje:	
6 months, \$12.00 per 3 months. In	metams	\$45.00
other USA local \$40.00 per year,	pusel metų	\$24.00
\$1.00 per 6 months, \$12.00 per	vienam mėnesiui	\$4.00
three months. Canada \$45.00 per year;	Užsieniuose:	
other countries \$45.00 per year.	metams	\$48.00
	pusel metų	\$24.00
25 cents per copy		
Nuo sausio pirmos dienos		
Dienraščio kainos:		
Chicagoje ir priemiesčiuose:		
metams	\$45.00	
pusel metų	\$24.00	
tris mėnesiams	\$12.00	
vienam mėnesiui	\$4.00	
nuo JAV vietose:		
metams	\$40.00	

NAUJIENŲ raštinė atidara kasdien, išskyrus sekmadienį, nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet. Sekmadieniais — iki 12 val.

Lietuvius bauginantis Draugo straipsnis

Vakarykščiame Drauge atspausdintas Amerikos lietuvių bauginantis straipsnis. Jį parašė p. D. Kežienė. Iš pirmo žvilgsnio susidaro įspūdis, kad šis straipsnis parašė teise studijavusi moteris. Ji žino, ką ji kalba.

Bet kai perskaitai antrą ir trečią paragrafą, tai tuojau matyti, kad tai ne teisininkė. Rašinį ji pradeda teisine logika, o baigia agitatoriškos idėjomis. Tuojau kyla antras klausimas: už ką gi ta moteriškė taip vykusiai agituotų? Tai problema, kurios sprendimo nematysi ir rašinio gale.

Josios rašinio pavadinimas sako: "Naujas Molotovo-Ribentropo paktas?" Ribentropas, kaip visi žinome, už to pakto pasirašymą jau pakartas, o Molotovas palaidotas gyvas. Naujų paktų jis jau nepasirašinėjęs ir komentaru apie pasirašytus paktus jau nedarys.

Antras p. Kežienės straipsnio pavadinimas šitaip skamba: "Slapta sutartis, kuri pažeidžia Pabaltijo kraštų cкупacijos nepripažinimą". Ponia lygina Ribentropo ir Molotovo pasirašytą sutartį su Carterio prezidentavimo metu sutartimi, pasirašyta dviejų Teisingumo departamento pareigūnų ir dviejų KGB agentų. Kaip slapta buvo Ribentropo ir Molotovo pasirašyta sutartis, taip ir prez. Carterio laikais buvo pasirašyta "slapta sutartis". Ta sutartis buvo tokia slapta, kad ponia Kežienė svarbiausius josios paragrafus išdėstė ir pradėjo baiginti po karo Amerikon atvažiuavusių lietuvių.

Iki šio meto lietuviai džiaugėsi, kad "Pabaltijo valstybių okupacija buvo nepripažinta", bet ši slapta sutartis tą "nepripažinimą pažeidžia". Ką ši teisininkė vadina "nepripažinimo pažeidimu", nei rašinio pradžioje, nei pabaigoje, ji neužsimena. Iš viso, pats svarbiausias autorės tvirtinimas jokiais faktais neparemtas.

Slaptą susitarimą su Kremliaus valdovais pasirašė Ribentropas, o dabar su tais pačiais Kremliaus valdovais pasirašė JAV atstovai. Štai, ką ji toliau rašo apie tą slapta sutartį:

"1980 m. Teisingumo ministerija (Justice Department) padarė taip pat slapta sutartį su dabarti-

nės Rusijos kriminalistinė valdžia. Šios sutarties išdavoje prasidėjo Amerikos piliečių persekiojimas, prisidengiant vadinamų karo nusikaltėlių bylomis. Šią slapta sutartį su rusais Maskvoje pasirašė buvęs Office of Special Investigations (OSI) vedėjas Walter Rockler ir dabartinis šios Teisingumo ministerijos skyriaus vedėjas Allan Ryan.

Kyla klausimas, kodėl šiuo metu, kada imperalistinė Rusija yra laikoma viena didžiausių ir pavojingiausių Amerikos ir laisvojo pasaulio priešu, Amerikos valdžios pareigūnai vyksta į Maskvą, daro sutartis, kurios pažeidžia Amerikos piliečių teises ir slepia tas sutartis nuo Amerikos visuomenės?

Atsakymas labai aiškus: slepia tą: kas gali sukelti Amerikos piliečių nepasitenkinimą. Allan Ryan pats yra prisipažinęs, kad rusai yra sutikę padėti OSI įstaigai vesti bylas, bet tik pagal griežtas rusų taisykles."

(Draugas, 1982 m. birželio 4 d., 3 psl.)

Ponia Kežienė tvirtina, kad JAV Teisingumo ministerija pasirašė sutartį su kriminalistine Sovietų valdžia. Kežienė tvirtina vieną netikslų dalyką. Ji sako, kad sutartį pasirašė Teisingumo ministerijos atstovai, kada Amerikoje Teisingumo ministerijos nėra, kaip nėra ir Teisingumo ministerio. Amerikoje yra teisingumo sekretorius.

Ponia Kežienė Teisingumo ministeris ir Teisingumo sekretorius yra vienas ir tas pats dalykas, bet teisininkas žino, kad ne tas pats. Yra didelis skirtumas.

Bet tai būtų mažas dalykas. Daug didesnis netikslumas yra josios tvirtinimas, kad sutartį, ir dar slapta, pasirašė Teisingumo departamentas. Ji, jeigu kalbėjusi su tokiu dideliu advokatu skaičiumi, tai turi būti girdėjusi, kad visas užsienio valstybių sutartis pasirašo ne kas kitas, kaip tiksliai Valstybės Departamentas.

Visi žinome, kad Valstybės departamentą valdo Valstybės sekretorius. Visi privalome žinoti, kad Amerikos užsienio politikai vadovauja pats krašto prezidentas. Departamente prezidentas turi savo sekretorių, kuris klausio kiekvieno prezidento įsakymo.

Jeigu buvo koks nors susitarimas su Sovietų Sąjunga, tai prezidentas Carteris turėjo apie tą susitarimą žinoti. Žinojo ne tiksliai prezidentas, bet ir visa eilė pareigūnų. Prezidentas jokio susitarimo su Sovietų Sąjunga nepasirašė, tai reikšia, kad jokios sutarties tarp Sovietų Sąjungos agentų ir Amerikos nebuvo.

Ponia Kežienė tvirtina, kad sutartį Maskvoje 1980 metais pasirašė ne teisingumo departamento atsakingas pareigūnas, turintis tuometinio prezidento Carterio įgaliojimą, bet paprastas prokuratūros tarnautojas Walter Rockler ir dabartinis to paties departamento skyriaus vedėjas Allan Ryan.

Walter Rockler teisingumo departamente jau nebe dirba, o Allan Ryan dar ir dabar yra to paties departamento aukštas pareigūnas. Jeigu jis prie Carterio būtų pasirašęs slapta sutartį, tai prez. Reaganas prokuratūroje jo nelaikytų.

Kaip klausimą besuktum, ponia Kežienė Draugo skaitytojams teikia netikslas žinias, juos bauginama, ir varo agitaciją ne tik prieš Ameriką, bet ir prieš lietuvių. Kokiais sumetimais Draugo leidėjai tokias netikslas žinias skelbia?

1957 m. Pirmosios Lietuvių Tautinių Šokių šventės dalyviai iš Urbano, Ill. Šokėjų grupė "Vaivorykste".

IS PAVERGOTOS LIETUVOS

KARINĖ PRIEVOLE STUDENTAMS

Nuo 1982 m. sausio 1 d. Sov. Sąjungoje įsigaliojo naujas, višutinės karinės prievolės įstatymų pakeitimas, kuris turi "sustiprinti Sovietų valstybės gynybinę galią".

Nuo dabar karinį apmokymą turės pereiti netik pašauktieji atlikti karinę prievolę, bet ir jaunuimams, kurie dirba pramonėje, neatitraukiant jo nuo gamybos.

Parengimo laikotarpiu besimokantiems jaunuoliams įvedama sutrumpinta darbo diena su tinkamai su taisyklėmis, kurias numato galiojantys įstatymai darbininkų jaunimo mokyklose besimokantiems darbininkams ir tarnautojams, o pasirašymui egzaminams ir jų laikymui suteikiamos 7-15 dienų atostogos (priklausomai nuo specialybės ir mokymo programų) paliekant darbo užmokesčio vidurkį pagrindinėje darbovietėje.

Lankyti užsiėmus šaukia: miesiems, kuriuos kariniai komisariatai nukreipia mokyti

karinių specialybių, yra būtina.

Padarytas pakeitimas ir to įstatymo straipsnio, pagal kurį šaukimas į tikrąją karinę tarnybą galėjo būti atidėtas dešimčiai metų "dėl šeimininės padėties". Dabar šis laikas sutrumpintas iki 5 metų.

Įsigaliojusi karinės prievolės atlikimas buvo atidedamas aukštųjų mokyklų studentams. Nuo dabar tik dvi aukštųjų mokyklų įstaigos turės tą privilegiją Lietuvoje.

Lietuvos žemės ūkio akademija ir Kauno valstybinis medicinos institutas. Šių aukštųjų mokyklų studentams šaukimas į karinę tarnybą atidedamas tuo atveju, jeigu jie mokosi jose nuo pirmojo kurso. Asmenys, pašaukiami iš aukštųjų mokyklų už blogą pažangumą, nenorą mokytis arba už nedrausmingumą, praranda teisę, kad jiems būtų pakartotinai atidėtas šaukimas mokslui tęsti.

ARKLIAI BE VEŽIMŲ

Nors dabar technikos amžius, bet ir arkliai žemės ūkyje reikalingi. Reikia ir pakinkty, rogių,

vienkinkių bei porinių vežimų. Bėda, vežimų labai mažai gauti, ir tie patys labai prasti. Vėžiuojant, tekinus, viena susiraišiojęs ir drebi, kad nesubyrėtų vidury lauko.

Gali kas pasakyti, kad kiekvienas inventorius reikia laiko remontuoti. Su tuo sutikime, bet kur remontuoti — nebėra žmonių, išmanančių, kaip tekinus taisyti. Ir arkliai pakaustyti prastų kokių senio.

Tiesa, kolūkioose atsiranda žmonių, kurie, nusizūrėję į kaimynų latvius, padaro vežimus, pritaikydami nurašytų žemės ūkio mašinų ratus su padangomis, mis tir paprastų vežimų asis. Tokie vežimai stipresni, atklams lengviau tempti. Tai kodėl vietinė pramonė negalėtų gaminti tokių vežimų, kuriems nebūt prakiurus padanga reikėtų laikas nuo laiko suvulkanizuoti.

A. Krivickas
(iš Europos Lietuvio)

Pranas Sulas taiso sveiką Cook County ilgoninėje. Sukumpą sudarė kvapavimas. Šulo sūnus ir marti, abu gydytojai, penktadienį iš Filadelfijos atvažiavo aplankyti tėvo.

taip reikia, kad jis neištūri ir užsoksta ant kalvos. Nagi pliki gripo jaunikiškai piekiami krušos. Jis tuoj nusivelka miltinę ir atsega nugaroj skląstį. Miltinė išsiskleidžia, kaip geros armonikos dumples. Plati, patogi pasidaro apsikloti. Uždengė paukštelius ir pats palindo po miltinę.

Nudundėjo perkūnai, nusiblaivė dangus, vėl užkaitino saulė. Jis džiūvina ant kalvos ir žiūri į tokį keistą lizdą ir į tuos du gripukus. Visai nelauktai vėl sužūžė, sujudejo oras ir užtemo saulė. Petras pamano, kad audra sugrįžta. Tik žiūri — du didžiausi, baisūs paukščiai leidžiasi čia pat ir puola į kalendami snapais, kaip kultūvais. Tuojau prabilo jaunikiškai.

— Šis žmogus uždengė mus per audrą. Kad ne jis, ledai būtų užmūšę mus.

Gripai aprimo. Patinas paklausė:

— Ko nori už tai, kad mano vaikus išgelbėjai?

Petras, daug negalvodamas, bematant pasakė:

— Nunešk mane į gimtąjį kraštą, mano tėviškę.

(Bus daugiau)

PATS SKAITYK IR KITUS PĖRAGINK
SKAITYTI DIENRAŠTĮ "NAUJIENOS"

JUOZAS SVAISTAS

PETRAS ŠIRVOKAS

NUOTYKIŲ NUOTYKIAI ŽEMĖJE,
PRAGARE IR DANGUJE

(Tęsinys)

Atsisės, būdavo, kur nors aukščiau ir žiūri. Vandenių ir erdvės platybės daug sukeldavo jam minčių. Nebuvo jos giedrios nei džiuginančios. Svetima, rūsti jūra šnerėjo ir tiško ties jo kojomis. Neseny išgyvenimų įspūdžiai, atsiminimai aštriomis drumzlėmis plakėsi sieloje.

Kasdien jūra išmesdavo savo aukų likučius. Prie kranto prisiplakdavo laivų, valtelių skeveldros, gabentų prekių gabalai, žmonių, gyvulių lavonai. Žvejai apžiūrinėjo, surinkdavo ir sutvarkydavo. Kartą parsirito statinę. Ji buvo sandari ir sveika. Atplėšė viršų. Viduje rado kareiviškus rūbus, smuklą, kuprinę, kelias bonkas vyno, negendancio maisto ir pinigų.

Petras tuojau prisipažino, žvejai mielai sugrąžino jam. Petro džiaugsmui nebuvo galo. Iš pradžių buvo pamanęs, kad ir anuos ištiko tokia pat nelaimė, bet staiga susigrįbo: "Jei anų laivas būtų buvęs sudaužytas, tai visi šie daiktai palaidai būtų atsiradę prie kranto. Ne, čia kuris nors išvalgo apie mane ir, tvarkingai viską sudėjęs, paleido į jūrą. Nėra jie visai blogi žmonės. Tegul jiems Dievas padeda!" — nuolaidžiai atsiduso Petras. Čia pat atsiminė Justino Jurgėno žodžius ir griežtai nurodė ranka: "Kas būtų — prabūta!"

Nieko nelaukdamas persivilkė kariškais rūbais. Vėl pasijuto savas ir vietoje. Visu smarkumu pašoko nuotaika. Paėmė ir pamėgino smuklą. Jo balsas tebebuvo žavus, linksmas užgriežė pajūryje. Žvejai buvo pagauti Petro nuotaikos. Jie džiaugėsi jo džiaugsmu. Bematant buvo sukurtas didžiulis laužas. Kepė ir čirškino žuvį. Petras vėsinio jūros dovanotu vynu. Visi skaniai gerė, užkandžiavo ir linksmiai dainavo.

Gražiai atsisveikinęs, Petras iškeliavo.

PASIBILDINO, PAGALIAU, I PRAGARO VARTUS

Jis movė dabar į priešingą nuo jūros pusę. Daug dienų keliavo per girias ir kalnus. Priejo du ežerai, per vidurį takas. Eina tuo taku. Eina, eina — vis ežerai iš abiejų pusių, vis tiksliai vienas takas. Niekur nepasuksi, niekur neiškręsi į šalį.

Ežerai baigėsi, pasibaigė, rodos, ir bet kokia žemės gyvybė. Keista, niekad nematyta vietovė: plikos tamsių atspalvių suskeldėjusios upėnės. Visur prisilėgta, sunki tylą.

Priejo tokį didžiulį kalną. Užkopė ir apsidairė. Toliau nebebuvo kur eiti, nes vėl atsivėrė aplinkui ežrai. Baisūs ežerai: verda, kunkuliuoja. O juodi juodi, kaip deguto pripilti.

Nusileido pakalnėn, žvalgosi ir pastebėjo didelę skylę, kad su vežimu galėtų įvažiuoti. Eina jis tuo urvu gilyn. Raudona šviesa plinta pro visus uolų plyšius. Prieina plačias aukštas duris. Klausosi. Už tų durų didžiausias triukšmas, cypimas,

gailūs šauksmai.

"Tikriausiai čia ir bus patsai pragaras", — pamanė jis. Pabildino batų užkulniais. Atidarė vienas velniukas ir pro tarpą paklausė:

— Kas tu toks?

— Senas kareivis Petras Širvokas.

Paziūrėjo, paziūrėjo tas velniukas ir kaip smaigiamas suriko:

— Tas pats, kuris mus, maišan sukišęs, kalvėj kankino!

Kai tik tuos žodžius ištarė ir kiti velniai išgirdo, toks sujudimas už durų kilo, jog, rodos, viskas ten griūva ir kulkversčiais eina. Keli velniai prisuko tuoj tvykt! tvykt! užtrenkė duris ir nudundėjo, nesavais balsais klykdami. Čia vėl kiti skubiai pagriebė geležines sijas ir dar tvirtiau užrėmė angą.

Ilgai laukė Petras bene atsidarys durys. Nesulaukė. Nieko nepesės turėjo grįžti atgalios. Eina beveik nieko negalvodamas. Apie ką čia dabar galvosio tokioj laikumo. Tik skuba, kad greičiau pasiektų žmoniškąsias vietas.

Skuba ir girdi — sugriaudė perkūnas. Vis dažniau ir garčiau griaužėja. Apsidairė pakėlęs galvą — visu smarkumu atūžia audra. Baisi, nematyta audra. Vienos kalvos papėdėj pastebėjo šoninį įdubimą. Prisiplojo ten, kaip drėgnas vejo bloškštas lapas, ir tūpo. Ledais ir pliupsniais prikiuro žemi, tamsieji debesys.

Šniokščia lietus, trankosi perkūnija. Staiga, visiems gaivalams siuntant, girdi gailų cypimą. Tarytum visai čia pat, viršum galvos. Taip cypia,

R. VILIAUS

VAKARŲ VĖJAI

112 modernios poezijos puslapių. Kaina \$5. Minkšti viršeliai. Pasiųsime poeziją, kai atsiųsime pinigų tokiu adresu:

Naujienos, 1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community Hospital
Medicinos direktorius
1938 E. Main St., Westchester, IL
VALANDOS: 9-5 darbo dienomis ir
kas antrą ketvirtadienį 8-3 val.
Tel. 942-2717 arba 542-2712

TEL. 233-8553

Service 855-4506, Page 06058

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ: AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

Dr. Jonas F. Mažeika

D.D.S. — DANTŲ GYDYTOJAS
4600 W. 103rd Street
Oak Lawn, Ill.
Off. tel. 423-8380
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius
ir "contact lenses".

Dr. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLIES IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Valandos: antradienį 1-4 popiet,
ketvirtadienį 5-7 val. vak.
Ofiso telefonas: 776-2880,
Residencijos telefonas: 448-5543

FLORIDA

DR. C. K. BOBELIS

Prostatos, inkstų ir šlapimo
takų chirurgija.
5025 CENTRAL AVE.
St. Petersburg, Fla. 33710
Tel. (813) 321-4206

PERKRAUSTYMAI

MOVING

Leidimai — Pilna apdraudimas
ZEMIA KAINA
Priman Master Charge
ir VISA kortele.
R. ŠERENAS. Tel. 925-8063

MOVING

Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 arba 376-5996

SOPHIE BARCUS

RADIJO ŠEIMOS VALANDOS

Šeštadieniais ir sekmadieniais
nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Šoties WOPA - 1490 AM
transliuojamos iš mūsų studijos
Marquette Parko.

Vedėja — Aldona Daukas
Telef.: 778-1543

7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, IL 60629

RADIJO PROGRAMA

Seniausia Lietuvių Radijo progra-
ma Naujojoje Anglijoje, iš stoties
WLYN, 1360 banga AM, veikia sek-
madieniais nuo 8 iki 8:30 val. ryte,
perduodama veliausių pasaulinių
tidų sankaupa. Be to, komenta-
rai, muzika, dainos, ir Magdutes
Pasaka. Šia programa veda Stepo-
nas ir Valentina Minkai. Birnio
retiklais kreiptis į Baltic Florist —
gėlių bei dovanų kūrėvę, 502 E.
Broadway, So. Boston, Mass. 02127.
Telefonas 288-0489. Ten pat gau-
namos "Naujienos", didelis pasi-
rinkimas lietuviškų knygų ir lie-
tuviškų dovanų.

Kraujo aukojimas ne tik nėra
skausmingas, bet ir visiškai ne-
pavojingas žmogui dalykas, tei-
gia gydytojai. Amerikoje žmo-
nės per metus suaukoja nuo 3
iki 6 milijonų kraujo pantių.
Kraują paaukojus, daugeliui
žmonių normaliai savijauta ir pil-
nas darbingumas sugrįžta be-
matant, gi kitiems — po 4 ar
6 valandų.

IDANT GAVUS REIKIAMĄ VITAMINŲ KIEKĮ

Mūsų organizmui reikalinga
įvairios rūšies vitaminų, kurie
pažymimi didžiosiomis alfabeto
raidėmis, kaip A, B, C, D, E
ir panašiai.

Norint gauti būtiną kiekį vi-
taminų, suvalgykite kasdien
mažiausią toki kiekį įvairaus
maisto: pusę avorio pieno, vie-
ną kiaušinių, šiek tiek mėsos, ar
žuvies, ar višienos; vaisių, dar-
žovių, bent vieną bulvę, duonos,
avizines ar kitokios košės, dv-
unciją grietinės, 1 unciją sviesto,
truputį sūdimųjų — "des-
erto". Mūsų kopūstų ar
barščių sriuba turi nemažą kiekį
vitaminų, proteinų ir mineralų.

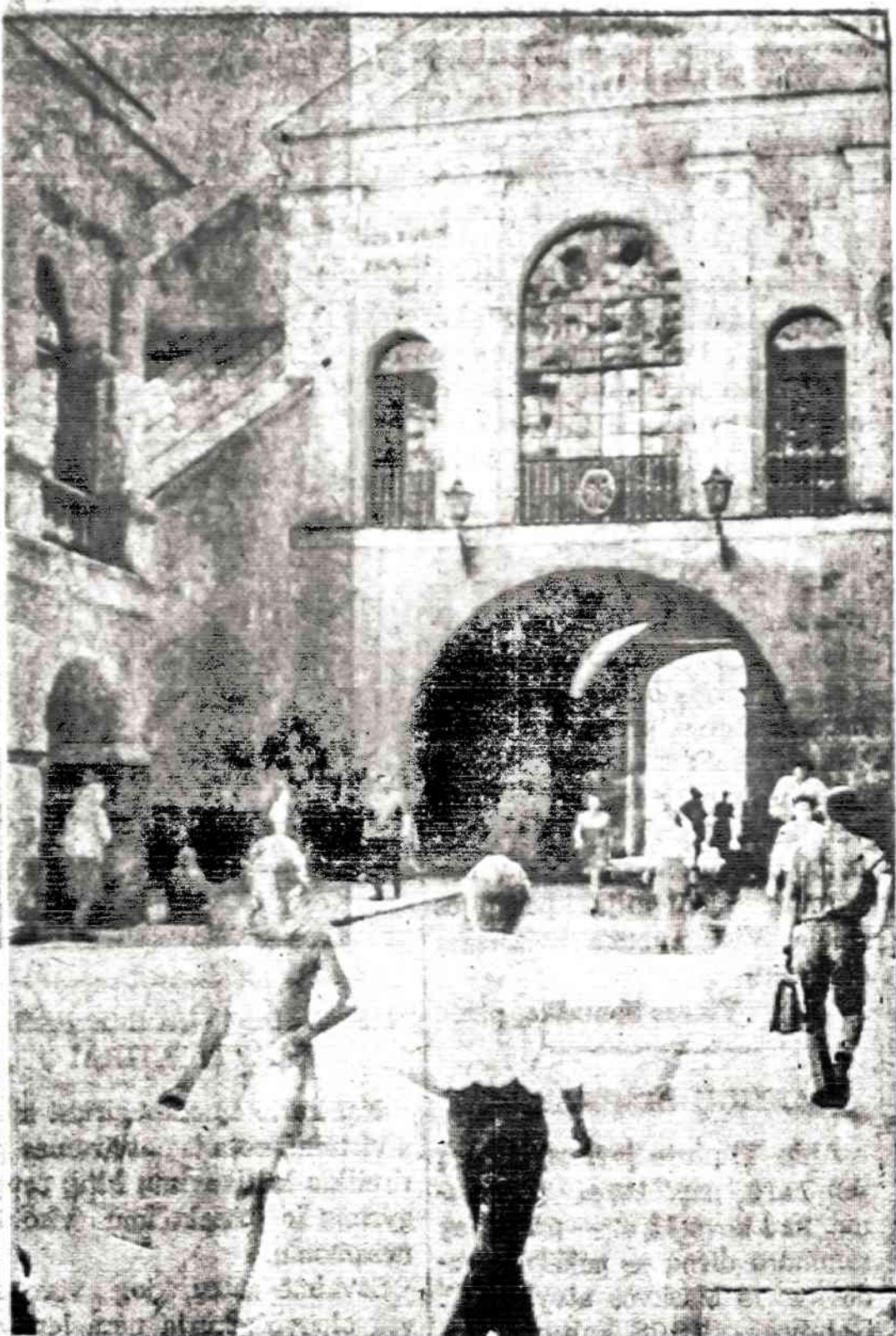
Prisilaikant tokios dietos, ne-
reikės pirkti bonkutekė ekstra
vitaminų.

Naujai išleista Juzės Vai-
čiūnienės knyga "Lietuvių ves-
tuvės. Eglė žalčių karalienė"
kainuoja \$6. Minkšti viršeliai.
172 puslapiai.

Jeigu britai privers Stan-
ley srityje esantiems Argenti-
nos kariams atiduoti ginklus,
tai generolas Menendez priža-
dėjo Falkland salose palikti
partizanus.

11 METŲ MERGAITĖ NĖSČIA

Chicago mergaitė, 11 metų
amžiaus, buvo numatyta pada-
ryti abortą Wisconsin univer-

Vilniaus Aušros Vartus maldininkai dar ir šiandien juos lanko

siteto ligoninėje. Operacija bu-
vo numatyta trečiadienį, bet
mergaitės motina atšaukė tą
datą. Ligoninės pranešėjai pa-
reiškė, kad nėra nustatyta nau-
ja data. Mergaitė suviliota
14 metų berniuko.

Tuo įvykiu susirūpino orga-
nizacijos, kovojančios už abor-
tus ir prieš juos.
Organizacijos Apsaugoti abor-
tų teisę narij pasisūlė apmo-
kėti visas aborto išlaidas, kai
tuo tarpu organizacijos, kovo-
jančios už gyvybę, narij žada
apmokėti visas gimdymo iš-
laidas.

Šv. Bernardo ligoninė, Chica-
goje, pasiūlė velti visas ligoni-
nės priemones, o jos daktaras
Jasper Williams — velti visą
gimdymo priežiūros patarnavi-
mą. Mergaitės motina gyvena
iš pašalpos ir turi dar 3 vaikus.

Advokatas Howard F.
Flomenhoft nuteistas už inves-
tavimų malversaciją ir nesu-
mokėtus pajamų mokesčius.
Juri posėdžiavo dvi dienas ir
nusprendė, kad advokatas kal-
tas. Teisėjas G. Leighton pa-
darys sprendimą birželio 25 d.
Bausmė gali siekti iki 315 metų
kalėjimo ir \$63,000 baudos.

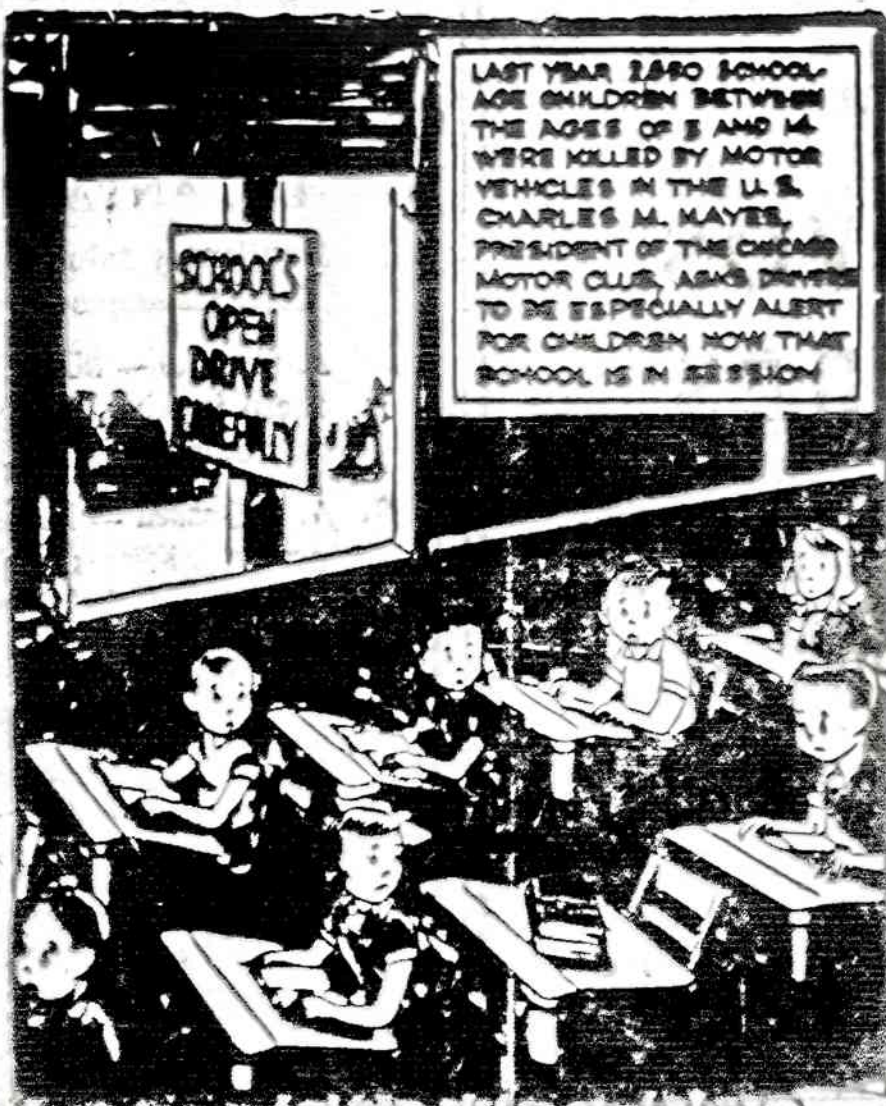
First National bankas Bos-
tone sumažino paskolų procen-
tą nuo 16% iki 16 procentų.
Tai antras bankas, kuris taip
padaro.

Žemės ūkio produktų eks-
portas 1982 metais sieks 42 bil.
Tai 500 milijonų mažiau, negu
1981 metais. Žemės ūkio paja-
mos jau treči metai iš eilės bus
mažesnės. Nežiūrint žemės ūkio

bet ne visų vienodiškai.

Visi vienos motinos vaikai,

bet ne visų vienodiškai.

LAST YEAR ZERO SCHOOL-
AGE CHILDREN BETWEEN
THE AGES OF 5 AND 14
WERE KILLED BY MOTOR
VEHICLES IN THE U.S.
CHARLES M. MAYES,
PRESIDENT OF THE CHICAGO
MOTOR CLUB, ASKS DRIVERS
TO BE ESPECIALLY ALERT
FOR CHILDREN NOW THAT
SCHOOL IS IN SESSION

GORDON

Funeral Home and Cremation Service

Charles Stasukaitis
FD. LE.
(312) 226-1344

1729 S. Halsted St.
Chicago, IL 60608
24 Hour Service

EUDEIKIS

GAIDAS -- DAIMID

SENIAUSIA IR DIDIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE
Tel. 927-1741 — 1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas 523-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telef. 476-2345

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS

AIKSTES AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

VANCE FUNERAL HOME

1424 South 50th Avenue

Cicero, ILL. 60650

Tel.: 652-5245

IRIŲ KOPLYČIŲ LAIDOJIMO ŠERMENTINĖ

Patarejai ir laidojimo direktoriai:

JEAN VANCE ir GEORGE SORINI

Aikstės automobiliams pastatyti

NARIAI:

Chicago

Lietuvių

Laidotuvių

Direktorių

Asociacijų

AMBUSANSO

PATARNAVIMAS

TURIME

KOPLYČIAS

VISOSE MIESTO

DALYSE

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWICA)

2424 WEST 60th STREET

KEPUBlik 7-1214

11023 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, IL 60465

P. J. RIDIKAS

4254 So. HALSTED STREET

Tel. Yards 7-1911

BUTKUS - VASAITIS

1444 So. 60th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: OLYmpic 2-1961

PETRAS BIELIŪNAS

4248 So. CALIFORNIA AVE.

Tel.: LAfayette 3-3578

Tragiškojo Birželio minėjimas Ciceroje

1982 m. birželio mėn. 13 d. ALTO Cicero skyrius ruošia iškilmingą minėjimą. Minėjimas bus pradėtas pamaldomis Sv. Antano bažnyčioje 10:30 val. Sv. Mišias atnaušaus kun. B. Rutkauskas ir pasakys tai dienai pritaikintą pamokslą. Per mišias giedos solistė Aldona Pankienė, vargonais pritarant muzikui A. Skridului. Su vėlavomis bažnyčioje ir salėje dalyvaus Amerikos karo veteranų 9115 posto pagalbinis moterų skyrius bei Cicero Jūrų šaulių "Klaipėda" kuopa.

Tuojuo po pamaldų, Sv. Antano parapijos salėje įvyks akademinė minėjimo dalis, kurią išpildys sol. A. Pankienė, Bronė Variakojienė ir muzikas M. Motekaitis. Nepaprastai svarbią kalbą pasakys Chicago, į aplinkiniams bei visai Amerikai žinomas senosios kartos lietuvis veikėjas, įvairiausių organizacijų veteranas inž. Antanas Rudis. Minėjimui vadovaus ALTO Cicero skyriaus pirmininkė dr. Br. Motušienė. Po minėjimo visi dalyviai bus pavalinti kavute ir saldumynais.

Visos lietuvių organizacijos kviečiamos ir prašomos minėjime dalyvauti.

Mielos ponios ir mergaitės prašomos pasipuošti tautiniais rūbais. Visi Cicero, Chicago ir aplinkinių lietuvių kviečiami minėjime dalyvauti kuo skaitlingiausiai.

Apie minėjimą yra pasiūlyti

atliškami raštai Cicero, Chicago ir jos aplinkinių lietuvių mišias anglų kalbos laikraščiams.

K. T. Kuz

MIELAS BROLI LIETUVI, MIELA SESE LIETUVE!

Štai, čia pat, buvęs 1941 m. BAISUSIS BIRŽELIS. Mielas broli ir sese, sukaupk savo jėgas ir sveiką protą, pakelk savo protesto balsą prieš rusišką komunizmą — tautų žudiką, raudonąjį nači!

Kai 1941 metais aš buvau jau šeštas mėnuo stumdomas Lukiškių kalėjime, mačiau visokių baisių... Žinogus nematęs niekės, kad dvidešimtojo amžiaus mokslas atnešė tokias žiaurias. Deja, tos birželio 14-15-ty naktys buvo ypač baisios, nes atrodė, kad tie mūrai griūva, o žmonių verksmas, klykimas keliomis kalbomis šaukė Dievo pagalbos.

Po tų visų naktinių scenų, priešais kalėjimą į Lukiškių aikštę suvarydavo jaunimą koncertuoti, dainuoti. Mano kelės (vienintelis) langas trečiame aukšte kaip tik buvo į Lukiškių aikštę, tai aš paslapčiomis viską matydavau, nors buvo pavojinga. Raudonieji naciai ir dabar naudoja tuos pačius metodus: brolius ir seses ten, okupu. Lietuvoje, žudo, naikina, o kurie dar lieka gyvi, juos siunčia kaip dainininkus, ruošia koncertus, taip, kaip anais 1941 metais birželio 14-15 d. baisiojoje Lukiškių aikštėje, priešais kalėjimą.

Tai gi, mielas broli-sese lietuvi, vyk lauk tuos iš lietuviškos žemės atvažiuojančius, kurie čia atsiunčiami tavo protui aptemdyti. Mielas lietuvi, būk apdairus ir nesileisk būti apgaulinėjamas.

V. A.

• Ne vien ginklų tėvynę ginsi.

STASYS ŠAKINIS LIETUVIS DAŽYTOJAS

Dažo namus iš lauko ir iš vidaus. Darbas garantuotas.

4612 S. Paulina St. (Town of Lake)

Skambinti YA 7-9107

JAU ATSPAUSDINTA J. KLAUSEIKIO KNYGA BRONIO RAILOS NUSIBASTYMAI

102 pusl. Minkšti viršeliai. Fotografijos. Kaina — \$3, persiuntimas paštu — \$1.

KNYGĄ IŠLEIDO CHICAGOS LIETUVIŲ LITERATŪROS DRAUGIJA.

Knygą galima gauti Naujienose ir pas K. Janutą, arba rašant tokiu adresu:

Mr. K. Januta, 2818 Avenal St., Los Angeles, CA 90039

TRUMPAI

— Brighton Parko Namų Savininkų Draugija rucia pirmąjį šių metų pikniką-gegužinę birželio mėn. 6 d., šeštadienį, 12 val., Šaulių salėje, 2417 W. 43rd St. Bus laimės šulinys, užkandžiai ir dovanų paskirstymas. Sėkiamis gros E. Knoll orkestras. Visi nuosirdžiai kviečiami dalyvauti.

Draugijos Valdya

— Chicago ALTrs rengia Baisaus birželio minėjimą birželio 13 d. Marquette Parko liet. parapijos bažnyčioje. Visos organizacijos prašomos dalyvauti su vėlavomis. 10 val. ryto rinkimės parapijos salėje, 10:15 val. bus vėlavų pakėlimas, o 10:30 val. Mišios. Po Mišių bus trumpa akademija parapijos salėje. Visa publika kviečiama dalyvauti.

Vincas Samaška, pirm.

APEIGŲ SEMINARAS

Apie Vilniuje įvykusių apeigų seminarą papildomai pranešama, kad kovo 12 d. — paskutinę seminaro dieną — pokalbiui vadovavo iš Maskvos atvykusi T. Golubcova, TSRS kultūros ministro pavaduotoja.

LKP CK sekretorius L. Šepetytis pažymėjo, kad visos socialinės apeigos privalo turėti ideologinį krūvį; ne tiek svarbu kurti naujas, kiek tobulinti ir įtvirtinti jau surastas, kad jos taptų tradicijomis, apsigyventų kiekvienoje šeimoje, būtų priimanamos siela ir širdim.

T. Golubcova, apibendrinama seminaro darbą ir jo dalyvių išspūdį, pasakė, jog reikia puoselėti naujus "Sovietų Sąjungai reikalingus apeigų elementus" ir atsisakyti ligišolinių tautinai — religinių apeigų. (Iš Europos Lietuvis)

PIRKITE JAV TAUPYMO BONU

ENERGY WISE

Change the oil and filters every 3,000 or 6,000 miles to avoid wasting gasoline. Don't be a Born Loser!

NE VESUR GALIME PASISAKYTI ATIRAI

Kai kurie žmonės giriasi savo atvirumu, nors tas atvirumas pa sreiškia kritikavimų kitų, savęs gyrimu ir pasakoju visokių nesamonių.

Savaime aišku, jog visa tai yra blogybė, kurią nėra lengva pakeisti kitiems.

Draugiški santykiai reikalauja tam tikro nuosirdumo, tačiau išmintis privalėtų mums patarti ką galima ir ko negalime atvirai pasakyti.

Svarbiausia yra tas, kad mes privalome vengti viso to, kas ižeistų kitus.

Tas apima ir talkymą visokių patarimų, šiurkštų kritikavimą kieno nors pareiktos nuomonės.

Jei norime padaryti kokią nors pastabą, tai atlikime tą švelniai.

Reikia atsiminti, jog ir mes galime būti klaidingi, kaip ir kiti žmonės.

Atsiradus gi reikalui pasakyti kam nors karčią tiesą, tai padarykime tą kuo švelniausioje formoje.

Iš kitos pusės, jeigu draugai ar pažįstami primena mums vie šai ar spaudoje apie netinkamus pasielgimus, tai dėl eo nebūtų išmintinga išieisti ir užvesti ginčius ar užvesti bylą.

Tačiau jei yra rimtų pagrindų išieisti ne tik asmeniškai, bet ir organizacijai, kad apie tą skleidžiami pramanyti gandai, tai apie tai reikia pranešti visuomenei per spaudą ar per tos draugijos sueigą, kad skriauda morališka būtų atitaisyta.

J. Volgasas.

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI

Tuo reikalu jums gali dau padėti teisininko Prano SULO paruošta, — teisėjo Alphonse WELLS peržiūrėta, "Sūduvos" išleista knyga su legališkomi formomis.

Knyga su formomis gauna ma Naujienų administracijosje.

"LIUCIJA"

Miko Šileikio apsakymų knyga "Liucija" jau atspausdinta. Autorius pavaizduoja lietuvių gyvenimą nuo XX šimtmečio pradžios iki II Pasaulinio karo. 22 ilgesni ir trumpesni apsakymai, 184 psl. Kaina \$5. Gaunama "Naujienose" ir pas autorių: 6729 So. Campbell Ave., Chicago, IL 60629.

NETINKA TAM DARBUI

Henley, Ohio, turėjo būti paskelbtas karvių melžimo konkursas.

Tačiau gyvulių apsaugos draugijai užprotestavus, konkursas neįvyko.

Yra didelis pavojus, skambėjo paaškinimas, nes daug asmenų, norinčių konkurse dalyvauti, turi grubias rankas, o moderninės kervės labai jautrios, nes jos yra pripratę prie švelnių melžimo mašinų.

NAMINĖ RUOSA

Dvi šeimninės kalbos tarpusavyje apie naminę ruosą: — Ką daugiausia vartoji indų suplovimui? — Vyta.

Įlgametis patyrimas — sąžiningas darbas

Jei ruošiatės keliauti — kreipkitės į Lietuvų Isteigą: American Travel Service Bureau 9727 S. Western Ave., Chicago, IL 60643. Telef. 312 238-9787

* Nemokamas pataravimas užsakant lėktuvų, traukinių, laivų kelius (cruises), viešbučių ir automobilių nuomavimo rezervacijas; Parduodame kelionių draudimus; Organizuojame keliones į Lietuvą ir kitus kraštus. Sudarome išvykimas giminių apsilankymui Amerikoje ir teikiame informaciją visais kelionių reikalais.

* Taupykite skrydams Chartered lėktuvais, tik kelias rezervuoti vieta ir anksto — prieš 45-60 dienų.

DR. ANTANO J. GUSENO RAŠTAI

Naujienose galima gauti nepaprastai įdomius gydytojo, visuomenės veikėjo ir rašytojo atsiminimus.

Dr. A. Guseno — MINTYS IR DARBAS, 259 psl., liečia 1905 metų įvykius, Jablonskio ir Totoraičio jaunus dienas ir susirūpinimą \$8.00

Dr. A. J. Guseno — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais \$4.00 Minkštais viršeliais, tik \$3.00

Dr. A. J. Guseno — AUKŠTA KULTŪRA — ŽIAURUS ŽMONES. Kelionės po Europą išspūdžiai. Tik \$2.00

Galima taip pat užsakyti paštu, atsiuntus čekį arba money orderį, prie nurodytos kainos pridėdant \$1 persiuntimo išlaidoms.

NAUJIENOS

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, IL 60608

REAL ESTATE

Home, Land — Perdavimas / Home, Land — Perdavimas
REAL ESTATE FOR SALE / REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAM / IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAMS.

DEL VISU INFORMACIJU KREIPTIS I:

MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. 847-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

• NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS

• NOTARIATAS • VERTIMAI.

VISU ROŠIU DRAUDIMO AGENTORA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6529 So. Kedzie Ave. — 778-2233

2 po keturis, medinis, Brighton Parke. \$39,500. Savininkas duoda paskola.
2 po 4-ris, medinis, įrengtas sklepas. 72-ros ir Campbell. \$39,000.
6 butų mūrinis. 4 mašinų mūrinis garažas. \$17,600 pajamų. Arti 64-tos ir Kedzie.
2 sklypai arti vandens. Hot Springs Village.

Skambinti tel. 436-7878

ŠIMAITIS REALTY

2951 West 63rd Street

MORINIS — 4 butų namas. Dideli kambariai. Labai gerame stovyje. Garožas. Geros pajamos. Marquette Parko apylinkėje. Esamus namo morkiūius — 14%, galima perimti kartu. Skambinti angliskai po 6 val. vak. Tel. 767-4592

REAL ESTATE — OUT OF TOWN
Namai, žemė — Už miesto ribų

SAVININKAS PRIEMAMA KAINA PARDUODA PUKŲ RESTORANĄ ir "LOUNGE" Michigan valstijoje, tik 70 mylių nuo Chicago. Arti Michigan ežero ir State Park. Turi paruošti del silpnos sveikatos. Morgiūių galima gauti už mažą nuosimtį. Skambinti SOPHIAI bet kokią dieną po 2 val. popiet. (616) 426-3747

JOHN GIBAITIS

Advokatų įstaiga
6247 S. Kedzie Ave.
(312) 776-8700

HFLP WANTED — FEMALE
Darbininkų reikia

REIKALINGA MOTERIS KOMPANIONĖ vyresnio amžiaus moteriai nuo birželio vidurio — 3 mėnesiams kambarys, maistas ir atlyginimas. Gyventi Michigane, prie ežeruko, netoli South Haven.
Tel.: 448-3298

HELP WANTED — MALE-FEMALE
Reikia Darbininkų ir Darbininkių

COUPLE — LIVE-IN

GOLD COAST TOWN HOME
We are now interviewing for an English-speaking couple. Woman should be experienced continental cook, and good housekeeper. Husband will be houseman & chauffeur. Excellent salary and benefits. Attractive private quarters. References required. Only qualified couples need to apply.

Call: Mrs. Morris
280-8805 or 781-6700

PERSONAL

Asmenų ieško

READER & ADVISER

CARD READING

Advice on all problems of life. If you need help or are worried, she will advise you on all life's affairs — love, marriage, health and happiness. Will also tell you how to succeed in life.

MISS JENA

2746 W. 47th St., Chicago
254-5969

— Lake Delacarla, Ind., gejamame vandenyje rasta vėjų ukeliančių chemikalų.

ELEKTROS ĮRENGIMAI PATAISYMAI
Turdo Chicago miesto leidimas. Dirbu ir užmiestyje, greitai, garantuotai ir sąžiningai.
KLAUDIJUS PUMPUTIS
4514 S. Talman Ave.
Tel. 927-3559

D E M E S I O
62-80 METŲ AMŽ. VAIRUOTOJAI
Tikslai \$120 pusmėčiui automobilio liabiliti apdraudimas pensininkams. Kreiptis:
A. LAURAITIS
4645 So. ASHLAND AVE.
Tel. 523-8775

Dengiamie ir taisomie visų rūšių stogus. Už darbą garantuojame ir esame apdrausti.

ARVYDAS KIELA
6557 S. Talman Avenue
Chicago, IL 60629
434-9655 ar 737-1717

A. T V E R A S
Leikrodžiai ir brangenybės
Pardavimas ir Taisymas
2546 West 69th Street
Tel. R Epublic 7-1941

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus
P. NEDAS, 4059 Archer Avenue, Chicago, IL 60632. Tel. YA 7-5998

M. Š I M K U S
Notary Public
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450
Taip pat daromi vertimai, giminių iškvietimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitokie blankai.

HOMEOWNERS POLICY
F. Zepella, Agent
5204 1/2 W. 95th St.
Everg. Park, Ill.
60642, 424-8654
State Farm Fire and Casualty Company

Advokatas
GINTARAS P. CEPENAI
Derbo valandos: nuo 9 val. rytą iki 6 val. vak. Šeštadienį nuo 9 val. ryto iki 12 val. d. ir pagal susitarimą.
Tel. 776-5162 arba 776-5163
2849 West 63rd Street
Chicago, IL 60629

Cortaid
FOR MINOR ITCHES AND RASHES
ALL YOU NEED FOR MINOR ITCHES AND RASHES.

Naujais pasirodžiusi DR. ANTANO RUKŠOS 619 puslapių, kietų viršelių knyga KOVOS DĖL LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS

Lietuvių-lenkų santykiai ir kovų pradžia Vardynas ir trumpa angliška santrauka

KAINA — \$17. (Persiuntimui pridėti \$1) Siųsti čekį:

Naujienos, 1739 S. Halsted St.
Chicago, IL 60608